

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 27.4.2022 r.
COM(2022) 650 final

2022/0134 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**dotycząca statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi
(wersja przekształcona)**

{SEC(2022) 200 final} - {SWD(2022) 650 final} - {SWD(2022) 651 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Niniejszy wniosek jest częścią pakietu środków zaproponowanych w następstwie przyjętego 23 września 2020 r. komunikatu Komisji dotyczącego nowego paktu o migracji i azylu¹ – w którym podkreślono potrzebę wyeliminowania głównych niedociągnięć polityki UE w zakresie legalnej migracji – i służy realizacji ogólnego celu, jakim jest przyciąganie potrzebnych UE umiejętności i talentów. We wspomnianym komunikacie zapowiedziano – jako jedno z działań w ramach pakietu dotyczącego umiejętności i talentów – przekształcenie dyrektywy 2003/109/WE w sprawie rezydentów długoterminowych w celu stworzenia rzeczywistego statusu rezydenta długoterminowego UE, w szczególności przez wzmocnienie prawa takich osób do przemieszczania się i pracy w innych państwach członkowskich. Pakiet obejmuje również przekształcenie dyrektywy 2011/98/UE² w sprawie jednego zezwolenia oraz komunikat towarzyszący, w którym określono nowe podejście do ambitnej i zrównoważonej polityki UE w zakresie legalnej migracji, przyciągania talentów na unijne rynki pracy oraz tworzenia bezpiecznych kanałów, jakimi można dotrzeć do Europy³.

Zdecydowana większość migrantów przybywa do Europy i mieszka na jej terytorium legalnie. Całkowita liczba obywateli państw trzecich legalnie przebywających w UE wynosi 23 mln, co stanowi 5,1 % jej ludności⁴. 10 mln⁵ z tych obywateli posiada zezwolenie na pobyt długoterminowy lub stały. To właśnie oni stanowią grupę docelową dyrektywy 2003/109/WE dotyczącej statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi⁶ (zwanej dalej „dyrektywą”).

W dyrektywie określono warunki, na jakich obywatele państw trzecich, którzy legalnie i nieprzerwanie zamieszkiwali w państwie członkowskim przez co najmniej pięć lat, mogą uzyskać „status rezydenta długoterminowego UE”. Korzyści płynące z tego statusu są liczne: ma on stały charakter, gwarantuje prawa do równego traktowania w wielu dziedzinach (w tym pełny dostęp do pracy najemnej i działalności na własny rachunek) oraz zapewnia większą ochronę przed wydaleniem. O ile korzyści takie można uzyskać również na podstawie statusów stałego rezydenta regulowanych na mocy przepisów krajowych (dyrektywa dopuszcza istnienie równoległych programów krajowych), status rezydenta długoterminowego UE daje ponadto możliwość przemieszczania się i pobytu w innych państwach członkowskich z trzech szeroko zdefiniowanych powodów: wykonywanie działalności gospodarczej (zatrudnienie lub działalność na własny rachunek) studia lub kształcenie zawodowe; z innych przyczyn. Prawo do mobilności wewnątrzunijnej nie jest jednak prawem automatycznym i podlega szeregowi warunków.

¹ [COM\(2020\) 609 final](#)

² COM(2022) 655.

³ COM(2022) 657.

⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Migration_and_migrant_population_statistics#Migrant_population: 23 million_n-on-EU_citizens_living_in_the_EU_on_1_January_2020

⁵ http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=migr_reslong&lang=en

⁶ Dyrektywa Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotycząca statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi (Dz.U. L 16 z 23.1.2004, s. 44).

Ocena dyrektywy w ramach zakończonej w 2019 r. kontroli sprawności przepisów dotyczących legalnej migracji⁷ oraz sprawozdania z wdrożenia tej dyrektywy⁸ wskazują na szereg niedociągnięć w zakresie osiągnięcia jej celów, a także problemów praktycznych wynikających ze sposobu jej stosowania przez państwa członkowskie.

Niniejszy wniosek ma na celu stworzenie bardziej skutecznego, spójnego i sprawiedliwego systemu uzyskiwania statusu rezydenta długoterminowego UE. System ten powinien być kluczowym narzędziem promowania integracji obywateli państw trzecich, którzy osiedlili się w UE legalnie i długoterminowo.

Wniosek ma na celu ułatwienie uzyskania statusu rezydenta długoterminowego UE, w szczególności: przez zezwolenie obywatelom państw trzecich na kumulowanie okresów zamieszkania w różnych państwach członkowskich w celu spełnienia wymogu dotyczącego czasu zamieszkania oraz przez wyjaśnienie, że należy w pełni uwzględniać wszystkie okresy legalnego zamieszkania, w tym zamieszkanie jako student lub osoba korzystająca z ochrony tymczasowej, bądź też zamieszkanie mające początkowo charakter tymczasowy. Okresy legalnego pobytu na podstawie wizy krótkoterminowej nie są uznawane za okresy zamieszkania i nie należy ich uwzględniać.

Wniosek ma również wzmocnić prawa rezydentów długoterminowych i członków ich rodzin. Obejmuje to prawo do przemieszczania się i pracy w innych państwach członkowskich, które powinno być zbieżne z prawem przysługującym obywatelom UE. Umożliwienie obywatelom państw trzecich, będących już rezydentami długoterminowymi UE w jednym z państw członkowskich, zmiany pracy i przeniesienia się do innego państwa członkowskiego w celu podjęcia zatrudnienia może poprawić efektywność rynku pracy w całej UE przez rozwiązanie problemu niedoboru wykwalifikowanej siły roboczej oraz wyrównanie regionalnych dysproporcji. Może również zwiększyć ogólną atrakcyjność UE dla utalentowanych osób z zagranicy.

Wniosek wprowadza ponadto mechanizm zapewniający w odniesieniu do zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE oraz krajowych dokumentów pobytowych uprawniających do stałego pobytu równe warunki pod względem procedur, praw do równego traktowania i dostępu do informacji, tak aby obywatele państw trzecich mieli rzeczywisty wybór między tymi dwoma dokumentami. Wniosek sprzyja również migracji cyrkulacyjnej przez ułatwienie rezydentom długoterminowym powrotu do kraju pochodzenia bez utraty praw, co jest korzystne zarówno dla państw pochodzenia, jak i państw zamieszkania.

W swojej rezolucji z dnia 21 maja 2021 r. w sprawie nowych sposobów legalnej migracji zarobkowej⁹ Parlament Europejski z zadowoleniem przyjął planowany przez Komisję przegląd dyrektywy, stwierdzając, że „stanowi [on] okazję do zwiększenia mobilności oraz uproszczenia i zharmonizowania procedur”. W rezolucji z dnia 25 listopada 2021 r. zawierającej zalecenia dla Komisji w sprawie polityki i ustawodawstwa w dziedzinie legalnej migracji¹⁰ Parlament Europejski zwrócił się o zmianę przedmiotowej dyrektywy, aby przyznać rezydentom długoterminowym UE skuteczne prawo do mobilności wewnątrzunijnej oraz ograniczyć z pięciu do trzech liczbę lat pobytu wymaganych do uzyskania statusu rezydenta długoterminowego UE.

⁷ https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/legal-migration/fitness-check_en#:~:text=

⁸ [COM\(2011\) 585](#), pierwsze sprawozdanie z wdrożenia, oraz [COM\(2019\) 161](#), drugie sprawozdanie z wdrożenia.

⁹ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie nowych sposobów legalnej migracji zarobkowej ([2020/2010\(INI\)](#))

¹⁰ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 listopada 2021 r. zawierająca zalecenia dla Komisji w sprawie polityki i ustawodawstwa w dziedzinie legalnej migracji ([2020/2255\(INL\)](#)).

Od czasu wejścia w życie w 2003 r. przedmiotowej dyrektywy Komisja otrzymała znaczną liczbę skarg (w szczególności od osób, które uzyskały status rezydenta długoterminowego UE bądź ubiegały się o taki status), prowadzących w niektórych przypadkach do wszczęcia postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, zaś Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (zwany dalej „TSUE”) wydał szereg wyroków dotyczących problematycznych kwestii w tym zakresie. Niniejsza wersja przekształcona ma zatem również na celu skodyfikowanie orzecznictwa TSUE oraz wyeliminowanie głównych niedociągnięć, jakie zidentyfikowano w wyniku wspomnianych postępowań.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Niniejszy wniosek jest zgodny z przyjętym przez Komisję 23 września 2020 r. nowym paktem o migracji i azylu¹¹, w którym podkreślono potrzebę wyeliminowania głównych niedociągnięć polityki UE w zakresie legalnej migracji, i służy realizacji ogólnego celu, jakim jest przyciąganie potrzebnych UE utalentowanych osób z odpowiednimi umiejętnościami.

Niniejszy wniosek stanowi uzupełnienie innych instrumentów UE przyjętych w dziedzinie legalnej migracji i azylu, w szczególności dyrektyw regulujących status pobytu, który może skutkować pobytem długoterminowym: dyrektywy 2009/50/WE dotyczącej wysoko wykwalifikowanych pracowników (dyrektywy w sprawie niebieskiej karty)¹², dyrektywy 2011/98/UE w sprawie jednego zezwolenia¹³, dyrektywy (UE) 2016/801 w sprawie studentów i naukowców¹⁴, dyrektywy 2003/86/WE w sprawie łączenia rodzin¹⁵ (zwanych dalej „dyrektywami dotyczącymi legalnej migracji”), dyrektywy powrotowej 2008/115/WE¹⁶ oraz dyrektywy 2011/95/UE w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej¹⁷.

Przedmiotowy wniosek jest zgodny z „Planem działania na rzecz integracji i włączenia społecznego na lata 2021–2027”¹⁸ zapewniającym wspólne ramy polityki, które mają pomóc państwom członkowskim w dalszych pracach nad krajowymi strategiami integracji obywateli

¹¹ [COM\(2020\) 609 final](#)

¹² Dyrektywa Rady 2009/50/WE z dnia 25 maja 2009 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji (Dz.U. L 155 z 18.6.2009, s. 17), zmieniona dyrektywą (UE) 2021/1883 z dnia 20 października 2021 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu zatrudnienia w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji oraz uchylenia dyrektywy Rady 2009/50/WE (Dz.U. L 382 z 28.10.2021, s. 1).

¹³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/98/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie procedury jednego wniosku o jedno zezwolenie dla obywateli państw trzecich na pobyt i pracę na terytorium państwa członkowskiego oraz w sprawie wspólnego zbioru praw dla pracowników z państw trzecich przebywających legalnie w państwie członkowskim (Dz.U. L 343 z 23.12.2011, s. 1). Wersja przekształcona dyrektywy w sprawie jednego zezwolenia również należy do pakietu dotyczącego umiejętności i talentów.

¹⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/801 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych, odbycia studiów, szkoleń, udziału w wolontariacie, programach wymiany młodzieży szkolnej lub projektach edukacyjnych oraz podjęcia pracy w charakterze au pair (Dz.U. L 132 z 21.5.2016, s. 21).

¹⁵ Dyrektywa Rady 2003/86/WE z dnia 22 września 2003 r. w sprawie prawa do łączenia rodzin (Dz.U. L 251 z 3.10.2003, s. 12).

¹⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz.U. L 348 z 24.12.2008, s. 98).

¹⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony (Dz.U. L 337 z 20.12.2011, s. 9).

¹⁸ COM(2020) 758 final.

państw trzecich, w tym rezydentów długoterminowych UE, oraz nad udoskonaleniem tych strategii.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Niniejszy wniosek jest zbieżny i spójny z celami komunikatu Komisji z dnia 27 maja 2020 r. pt. „Decydujący moment dla Europy: naprawa i przygotowanie na następną generację”¹⁹, w którym określono unijną ścieżkę odbudowy gospodarczej zmierzającej do ekologizacji i transformacji cyfrowej gospodarki i społeczeństwa oraz do zwiększania ich odporności w sytuacji, gdy coraz ważniejsze staje się podnoszenie i dostosowywanie umiejętności, wiedzy i kompetencji. Środki mające na celu poprawę integracji i mobilności wewnątrzunijnej obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi należy postrzegać w tym szerszym kontekście.

Wniosek jest również zgodny z europejskim programem na rzecz umiejętności²⁰, w którym wezwano do bardziej strategicznego podejścia do legalnej migracji, ukierunkowanego na przyciąganie i zatrzymywanie talentów, a w szczególności na lepsze dopasowanie umiejętności do rynku pracy, jasne procedury i uznawanie kompetencji obywateli państw trzecich na unijnym rynku pracy.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawą prawną wniosku jest art. 79 ust. 2 TFUE, który upoważnia Parlament Europejski i Radę do stanowienia zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą i do przyjmowania środków w następujących dziedzinach: a) warunki wjazdu i pobytu oraz normy w zakresie wydawania przez państwa członkowskie wiz długoterminowych i dokumentów pobytowych; a także b) określenie praw obywateli państw trzecich przebywających legalnie w państwie członkowskim, w tym warunków dotyczących swobody przemieszczania się i pobytu w innych państwach członkowskich.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewylącznych)**

Jako że jest to obszar kompetencji dzielonych²¹, zastosowanie ma zasada pomocniczości. Potrzeba stworzenia wspólnych unijnych ram legalnej migracji wiąże się ze zniesieniem kontroli na granicach wewnętrznych UE i utworzeniem strefy Schengen. Polityka migracyjna i decyzje poszczególnych państw członkowskich mają wpływ na inne państwa członkowskie, w związku z czym konieczne jest posiadanie wspólnych przepisów UE w odniesieniu do warunków i procedur wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w państwach członkowskich oraz określenie praw tych obywateli po ich admisyj²².

Ocena adekwatności wykazała, że dyrektywy dotyczące legalnej migracji, w tym dyrektywa w sprawie rezydentów długoterminowych, przyniosły szereg korzyści, których państwa członkowskie nie osiągnęłyby, gdyby działały samodzielnie, takich jak: pewna harmonizacja warunków, procedur i praw, która przyczyniła się do stworzenia równych warunków działania we wszystkich państwach członkowskich; uproszczenie procedur

¹⁹ COM(2020) 456 final.

²⁰ COM(2020) 274 final.

²¹ Żaden środek zaproponowany w zakresie legalnej migracji „nie narusza [jednak] prawa państw członkowskich do ustalania wielkości napływu obywateli państw trzecich przybywających z państw trzecich na ich terytorium w poszukiwaniu pracy najemnej lub na własny rachunek” (art. 79 ust. 5 TFUE).

²² Zob. ocena adekwatności, s. 3.

administracyjnych; większa pewność prawa i przewidywalność dla obywateli państw trzecich, pracodawców i organów administracji; poprawa w zakresie uznawania praw obywateli państw trzecich (mianowicie prawa do bycia traktowanym na równi z obywatelami danego państwa w wielu ważnych obszarach, takich jak warunki pracy, dostęp do edukacji i świadczeń społecznych oraz prawa proceduralne); jak również ułatwienie mobilności wewnątrzunijnej.

Przekształcenie dyrektywy w sprawie rezydentów długoterminowych ma na celu dalszą harmonizację i uproszczenie przepisów. Wzmocnienie praw będzie korzystne dla obywateli państw trzecich, a łatwiejszy dostęp do statusu rezydenta długoterminowego UE zapewni bezpieczny i stabilny status pobytu obywatelom państw trzecich, którzy w innym przypadku nie spełnialiby warunków uzyskania obywatelstwa. Co więcej, skuteczne przepisy dotyczące mobilności wewnątrzunijnej można ustanowić jedynie na szczeblu UE, ponieważ żadna krajowa polityka migracyjna nigdy nie zapewniła ułatwień w zakresie wniosków składanych przez obywateli państw trzecich przebywających w innym państwie członkowskim. Ponadto prerogatywa państw członkowskich w zakresie określania liczby przyjmowanych obywateli państw trzecich przybywających z państw trzecich na ich terytorium w poszukiwaniu pracy dotyczy wyłącznie obywateli państw trzecich przybywających spoza UE i nie ma zastosowania do ich mobilności wewnątrz UE. W związku z tym przepisy UE mają istotny wpływ na efektywne przemieszczanie się obywateli państw trzecich między państwami członkowskimi.

- **Proporcjonalność**

Wprowadzone niniejszym wnioskiem zmiany w dyrektywie w sprawie rezydentów długoterminowych są ograniczone i ściśle ukierunkowane i mają na celu skuteczne wyeliminowanie najważniejszych niedociągnięć stwierdzonych w trakcie wdrażania i oceny dyrektywy. Ocena skutków wskazuje, że proponowane zmiany ograniczają się do tych aspektów, w przypadku których państwa członkowskie nie są w stanie samodzielnie osiągnąć zadowalających wyników, a obciążenie administracyjne zainteresowanych stron nie będzie nieproporcjonalne w stosunku do wyznaczonych celów, m.in. dlatego, że proponowane środki jedynie aktualizują lub uzupełniają już istniejące procedury. Wymagane dostosowania procedur administracyjnych przez państwa członkowskie uznaje się za proporcjonalne w szczególności w świetle oczekiwanej poprawy sytuacji obywateli państw trzecich, większych możliwości dla pracodawców oraz uproszczeń dla administracji krajowych.

W związku z powyższym wniosek nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia zakładanych celów.

- **Wybór instrumentu**

Niniejszy wniosek ma na celu wprowadzenie ukierunkowanych zmian w dyrektywie mających wyeliminować luki, niespójności i niedociągnięcia stwierdzone podczas wdrażania i oceny dyrektywy. Z uwagi na to, że wniosek dotyczy przekształcenia dyrektywy w sprawie rezydentów długoterminowych, najwłaściwszy jest taki sam instrument prawny.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny ex post/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

W pierwszym sprawozdaniu z wdrożenia z 2011 r. oceniono zgodność przepisów krajowych z przepisami dyrektywy i ujawniono ogólny brak informacji wśród obywateli państw trzecich na temat statusu rezydenta długoterminowego UE i związanych z nim praw, a także liczne niedociągnięcia w transpozycji dyrektywy. W drugim sprawozdaniu z wdrożenia z 2019 r.

wskazano, że choć sytuacja poprawiła się, niektóre nierozstrzygnięte kwestie nadal utrudniają pełną realizację głównych celów dyrektywy.

W ramach przeprowadzonej w 2019 r. oceny adekwatności przepisów w omawianej dziedzinie przedstawiono dogłębną analizę ogólnych unijnych ram legalnej migracji, aby zweryfikować, czy są one nadal odpowiednie do zakładanych celów. W odniesieniu do dyrektywy w sprawie rezydentów długoterminowych ocena adekwatności wykazała w szczególności, że istnieje szereg niespójności z późniejszymi dyrektywami UE dotyczącymi legalnej migracji, zwłaszcza w zakresie praw przyznanych rezydentom długoterminowym i członkom ich rodzin, w tym w zakresie mobilności wewnątrzunijnej. Stwierdzono również brak koordynacji i spójności między statusem rezydenta długoterminowego UE a równoległymi krajowymi programami regulującym pobyt stały, jak również częstsze korzystanie z programów krajowych w porównaniu z programem unijnym.

W oparciu o sprawozdania z wdrożenia i ocenę adekwatności wskazane problemy podzielono we wniosku na sześć głównych obszarów: (i) nie wykorzystuje się w wystarczającym stopniu statusu rezydenta długoterminowego UE; (ii) zbyt trudno jest spełnić warunki uzyskania statusu rezydenta długoterminowego UE; (iii) rezydenci długoterminowi napotykają liczne przeszkody w korzystaniu z prawa do mobilności wewnątrz UE; (iv) brakuje jasności i spójności w zakresie praw rezydentów długoterminowych i członków ich rodzin; (v) rezydenci długoterminowi mają ograniczone możliwości migracji cyrkulacyjnej; (vi) istnieje ryzyko nadużyć w przypadku udzielania statusu rezydenta długoterminowego UE w ramach programów ułatwień pobytowych dla inwestorów, w przypadku których wydania dokumentów pobytowych nie uzależnia się od wymogu nieprzerwanej fizycznej obecności w państwie członkowskim lub też wymaga się obecności inwestora jedynie przez ograniczony czas.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

W kontekście oceny adekwatności obowiązujących przepisów w zakresie legalnej migracji przeprowadzono szeroko zakrojone konsultacje, w tym konsultacje publiczne²³. W okresie od 23 września do 30 grudnia 2020 r. za pośrednictwem portalu Komisji „Wyraż swoją opinię” przeprowadzono kolejne internetowe konsultacje publiczne na temat przyszłości legalnej migracji²⁴. W pierwszej połowie 2021 r. odbyły się ukierunkowane konsultacje, w ramach których zadano bardziej techniczne pytania dotyczące przeglądu dyrektywy. Niektóre z tych konsultacji Komisja przeprowadziła sama, a inne – w ramach badania zleconego zewnętrznemu wykonawcy. W ramach oceny skutków przesłano również ankiety *ad hoc* członkom Europejskiej Sieci Migracyjnej.

W ramach obu wspomnianych wyżej konsultacji publicznych Komisja otrzymała odpowiedzi od obywateli UE, unijnych organizacji, obywateli państw trzecich (zamieszkujących na terytorium UE lub poza nim), stowarzyszeń i organizacji przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, instytucji akademickich i badawczych, związków zawodowych, ministerstw i podmiotów sektora publicznego. Ukierunkowane konsultacje obejmowały właściwe organy w państwach członkowskich, stowarzyszenia i organizacje przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, środowisko akademickie, przedstawicieli zawodu prawniczego, ośrodki analityczne i podmioty sektora publicznego.

²³ https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files/2019-03/201903_legal-migration-check-annex-3aai-icf_201806.pdf

²⁴ https://ec.europa.eu/home-affairs/content/public-consultation-future-eu-legal-migration_en

Proces konsultacji wykazał zasadniczo, że niedociągnięcia obowiązującej dyrektywy mają negatywny wpływ na migrantów już przebywających w UE lub rozważających przeniesienie się na jej teren, jako że skutkują obciążeniem administracyjnym, długim czasem oczekiwania, niepewnością i brakiem jasności co do obowiązujących przepisów i wyników postępowań. Taki stan rzeczy może zniechęcać migrantów do ubiegania się o status rezydenta długoterminowego UE. Ograniczony zbiór praw związanych ze statusem rezydenta długoterminowego UE, zwłaszcza w zakresie łączenia rodzin i mobilności wewnątrzunijnej, może obniżać atrakcyjność UE w oczach obywateli państw trzecich oraz ograniczać ich integrację w społeczeństwach przyjmujących. Ta sytuacja wpływa również pośrednio na kraje pochodzenia, ponieważ niewystarczająca integracja ich obywateli w państwach przyjmujących może prowadzić do niższego poziomu przekazów pieniężnych.

We wniosku uwzględniono wszystkie główne problemy wskazane w trakcie konsultacji.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Ocena skutków przeglądu dyrektywy została poparta badaniem przeprowadzonym przez wykonawcę zewnętrznego²⁵. W sprawie jej przeglądu skonsultowano się ponadto z różnymi grupami ekspertów: 2 marca 2021 r. – z grupą ekspertów ds. poglądów migrantów w dziedzinie migracji, azylu i integracji, 10 marca 2021 r. – z europejską siecią publicznych służb zatrudnienia, 14 kwietnia 2021 r. – z nieformalną grupą ekspertów Komisji ds. migracji gospodarczej oraz 29 kwietnia 2021 r. – z unijną siecią praktyków w zakresie legalnej migracji. Przeprowadzono również konsultacje z Europejską Siecią Migracyjną, której przesłano zapytanie *ad hoc*²⁶.

- **Oceny skutków**

W ocenie skutków przeprowadzonej w celu przygotowania wniosku oceniono cztery warianty strategiczne reprezentujące środki z zakresu polityki o rosnącym poziomie ambicji:

wariant 1: działania mające na celu poprawę skuteczności dyrektywy. Ten wariant strategiczny obejmował działania o charakterze nieustawodawczym mające na celu poprawę wdrażania dyrektywy i promowanie statusu rezydenta długoterminowego UE bez żadnych zmian legislacyjnych;

wariant 2: ukierunkowany przegląd dyrektywy. Wariant ten obejmował szereg ukierunkowanych zmian w dyrektywie, mających na celu stworzenie bardziej efektywnego, spójnego i sprawiedliwego systemu uzyskiwania statusu rezydenta długoterminowego UE – w szczególności przez zapewnienie równych warunków w porównaniu z równoległymi statusami krajowymi – oraz wzmocnienie praw rezydentów długoterminowych i członków ich rodzin, w tym prawa do mobilności wewnątrzunijnej;

wariant 3: szerzej zakrojony przegląd legislacyjny dyrektywy. Wariant ten obejmował ukierunkowane zmiany przewidziane w wariantcie 2 przy jednoczesnym wprowadzeniu ułatwień w zakresie warunków uzyskania statusu rezydenta długoterminowego UE. W przypadku tego wariantu państwa członkowskie mogłyby mianowicie skrócić z pięciu do trzech lat okres zamieszkania wymagany, by ubiegać się o status rezydenta długoterminowego UE (bez stawiania obywateli Unii – i członków ich rodzin – korzystających z prawa do swobodnego przemieszczania się zgodnie z unijnymi przepisami – w mniej korzystnej sytuacji niż obywatele państw trzecich); dopuszczalne byłoby również

²⁵ ICF, Study in support of the Impact assessments on the revision of Directive 2003/109/EC and Directive 2011/98/EU [ICF, Badanie na poparcie ocen skutków przeglądu dyrektyw 2003/109/WE i 2011/98/UE].

²⁶ EMN (2021) Zapytanie *ad hoc* 2021.36 na potrzeby oceny skutków przeglądu dyrektywy w sprawie jednego zezwolenia.

kumulowanie okresów zamieszkania w różnych państwach członkowskich. Ponadto doprecyzowano by warunki dotyczące zasobów gospodarczych i integracji;

wariant 4: gruntowny przegląd legislacyjny dyrektywy wprowadzający jeden status rezydenta stałego UE. Wariant ten przewidywał w pełni zharmonizowany status rezydenta stałego UE, zniesienie równoległych programów krajowych, skrócenie okresu zamieszkania wymaganego do uzyskania statusu (obowiązujące wszystkie państwa członkowskie) oraz automatyczne prawo do przemieszczania się i zamieszkania w innym państwie członkowskim na warunkach podobnych do warunków mających zastosowanie do obywateli UE korzystających z prawa do swobodnego przemieszczania się.

Na podstawie oceny skutków społecznych i gospodarczych, skuteczności oraz efektywności **za preferowany wariant strategiczny uznano wariant 3 – szerzej zakrojony przegląd legislacyjny dyrektyw.** Preferowany wariant przewiduje szeroki zestaw środków z zakresu polityki, które wyeliminowałyby większość wskazanych niedociągnięć dyrektywy.

Oczekuje się, że preferowany wariant będzie miał bardzo pozytywne skutki społeczne i gospodarcze. Skutki gospodarcze opierają się na założeniu, że większa liczba obywateli państw trzecich będzie mogła korzystać ze statusu rezydenta długoterminowego UE oraz wiążących się z nim praw oraz że wyższy odsetek obywateli państw trzecich przemieści się do drugiego państwa członkowskiego. To z kolei ma doprowadzić do wzrostu ogólnych dochodów podatkowych, wydajności i poziomu konsumpcji oraz do wyższego wzrostu gospodarczego. Ponadto w związku ze wzrostem płac oczekuje się również zwiększenia kwoty przekazów pieniężnych, proporcjonalnie do dochodów rezydentów długoterminowych.

Ponadto preferowany wariant strategiczny byłby całkowicie zgodny z celami polityki określonymi w przyjętym przez Komisję nowym pakcie o migracji i azylu. Poprawiłby też zbieżność przepisów z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Uznano też, że preferowany wariant zapewnia najlepszą równowagę między zróżnicowanymi oczekiwaniami zainteresowanych stron, jest zatem najłatwiejszy do zrealizowania z politycznego punktu widzenia. W tym względzie w ocenie skutków podkreślono rozbieżność opinii co do wartości dodanej skrócenia z pięciu do trzech lat okresu zamieszkania wymaganego do uzyskania statusu rezydenta długoterminowego UE. Ponieważ na obecnym etapie nie jest możliwe jednoznaczne określenie, w jakim stopniu skrócenie tego okresu rzeczywiście pomogłoby w integracji obywateli państw trzecich zamierzających osiedlić się w UE na zasadzie długoterminowej, w niniejszym wniosku nie zmieniono wymaganego okresu zamieszkania, który nadal będzie wynosił pięć lat.

Oczywiste jest, że obywatele państw trzecich w poszczególnych państwach członkowskich nadal napotykają różne problemy związane z integracją, które zależą od tego, w jaki sposób dotarli do danego kraju, jakie mają umiejętności, jaka jest ich znajomość języka czy pochodzenie, jak również od tego, jaki poziom wsparcia oferują poszczególne państwa członkowskie²⁷. Z tego powodu w państwach członkowskich UE nie istnieją obecnie równe warunki integracji obywateli państw trzecich, co wymagałoby zharmonizowanego podejścia do skrócenia okresu zamieszkania wymaganego do uzyskania statusu rezydenta długoterminowego UE. W ocenie skutków rozważono wprowadzenie możliwości zezwolenia państwom członkowskim na fakultatywne skrócenie okresu zamieszkania do trzech lat, Komisja odrzuciła jednak ten wariant, aby uniknąć ewentualnej fragmentacji we wdrażaniu dyrektywy.

²⁷ Zob. przyjęty przez Komisję Europejską plan działania na rzecz integracji i włączenia społecznego na lata 2021–2027.

Przy wsparciu ram ustanowionych na szczeblu UE w planie działania na rzecz integracji i włączenia społecznego na lata 2021–2027 UE i jej państwa członkowskie wdrażają liczne środki mające na celu ułatwienie i przyspieszenie integracji i włączenia społecznego obywateli państw trzecich, a Komisja monitoruje postępy w tym zakresie²⁸. Na podstawie monitorowania i szczegółowej oceny tego, jak wpływają na integrację obywateli państw trzecich w państwach członkowskich prawa związane z posiadaniem poszczególnych dokumentów pobytowych, Komisja przyjrzy się kwestii okresu zamieszkania wymaganego do uzyskania statusu rezydenta długoterminowego UE, aby zapewnić podstawy merytoryczne do dyskusji na temat ewentualnego skrócenia obecnego progu pięciu lat. Ocena ta zostanie przedstawiona w pierwszym sprawozdaniu ze stosowania przekształconej dyrektywy, które zostanie przyjęte w ciągu dwóch lat od zakończenia okresu transpozycji.

Przy zachowaniu wymaganego co do zasady pięcioletniego okresu zamieszkania we wniosku wprowadza się jednak dwie istotne zmiany, które mogą zapewnić europejską wartość dodaną w postaci łatwiejszego uzyskania statusu rezydenta długoterminowego UE w przypadku przemieszczania się między państwami członkowskimi. Po pierwsze Komisja proponuje, by można było kumulować okresy zamieszkania w różnych państwach członkowskich w celu osiągnięcia progu pięciu lat. Po drugie osoby, które uzyskały już status rezydenta długoterminowego UE w jednym państwie członkowskim, powinny potrzebować jedynie trzech lat na uzyskanie tego statusu w drugim państwie członkowskim.

Opinia Rady ds. Kontroli Regulacyjnej

22 września 2021 r. ocenę skutków przekazano Radzie ds. Kontroli Regulacyjnej, która zebrała się 20 października 2021 r. i wydała pozytywną opinię z zastrzeżeniami 25 października 2021 r. Rada ds. Kontroli Regulacyjnej wskazała szereg elementów oceny skutków, na które należy zwrócić uwagę. W szczególności zwróciła się o dalsze wyjaśnienia dotyczące zakresu niniejszej inicjatywy i sposobu, w jaki wpisuje się ona w przegląd dyrektywy w sprawie jednego zezwolenia. Ponadto Rada ds. Kontroli Regulacyjnej zwróciła się o lepsze przedstawienie podstawowych różnic pomiędzy poszczególnymi wariantami oraz o pogłębioną analizę tego, czy możliwe są alternatywne podejścia do proponowanych środków. Domagała się również wyjaśnienia, w jaki sposób środki fakultatywne dla państw członkowskich wpłyną na skuteczność dyrektywy. Poprosiła też o dodatkowe analizy i dowody dotyczące potencjalnych skutków zniesienia testu rynku pracy przy przeprowadzce do drugiego państwa członkowskiego.

Te i inne bardziej szczegółowe uwagi przedstawione przez Radę ds. Kontroli Regulacyjnej zostały uwzględnione w końcowej wersji oceny skutków, która w bardziej przejrzysty sposób definiuje zaistniałe problemy i cele inicjatywy oraz wyjaśnia, w jakim stopniu poszczególne warianty strategiczne przyczynią się do rozwiązania poszczególnych problemów i osiągnięcia poszczególnych celów. Uwagi Rady uwzględniono również w proponowanej dyrektywie.

• **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Niniejsza inicjatywa figuruje w załączniku II do programu prac Komisji na 2021 r.²⁹, jest zatem częścią programu sprawności i wydajności regulacyjnej (REFIT).

Oszczędności kosztów dzięki REFIT – preferowany wariant

²⁸ Przegląd śródkresowy planu działania Komisji odbędzie się pod koniec 2024 r.

²⁹ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/2021_commission_work_programme_annexes_en.pdf

Opis	Kwota (średnie roczne oszczędności)	Uwagi
Oszczędności kosztów wynikające z uproszczenia obowiązujących procedur przewidzianych w dyrektywie w sprawie rezydentów długoterminowych	24 500 EUR	Organy krajowe państwa członkowskiego
Oszczędności kosztów wynikające z niższych opłat za uzyskanie statusu rezydenta długoterminowego UE, krótszych procedur, zapewniania lepszej jakości informacji na temat statusu rezydenta długoterminowego UE prowadzące do obniżenia opłat za pomoc prawną	1 145 000 EUR	Obywatele państw trzecich
Oszczędności kosztów wynikające ze zmniejszenia opłat administracyjnych i krótszych procedur	113 000 EUR	Pracodawcy

Przedstawione kwoty odpowiadają średniej wartości wszystkich średnich rocznych oszczędności kosztów z tytułu środków przewidzianych w ramach preferowanego wariantu

- **Prawa podstawowe**

Przedmiotowa inicjatywa jest w pełni zgodna z Kartą praw podstawowych UE i wzmacnia niektóre prawa w niej zapisane. Przyczynia się on do wzmocnienia konkretnych praw podstawowych dotyczących w szczególności: niedyskryminacji (art. 21), życia rodzinnego i zawodowego (art. 33) oraz zabezpieczenia społecznego i pomocy społecznej (art. 34).

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu na budżet Unii Europejskiej.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Komisja zweryfikuje, czy wszystkie uczestniczące państwa członkowskie dokonały prawidłowej i skutecznej transpozycji przekształconej dyrektywy do krajowych porządków prawnych. Na etapie wdrażania Komisja będzie organizować regularne posiedzenia komitetu kontaktowego z udziałem wszystkich państw członkowskich. Komisja będzie regularnie przedstawiać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie oceniające wdrożenie, funkcjonowanie i wpływ dyrektywy w sprawie rezydentów długoterminowych.

Stosowanie dyrektywy będzie monitorowane pod kątem głównych celów operacyjnych przy pomocy szeregu istotnych i wymiernych wskaźników na podstawie łatwo dostępnych, zaaprobowanych i wiarygodnych źródeł danych. Zmieniona dyrektywa nakłada obowiązek

podawania większej liczby rodzajów informacji, tak by poprawić ich terminowe przekazywanie i wiarygodność. Należy w jak najwyższym stopniu wykorzystywać oficjalne statystyki europejskie i krajowe publikowane przez Eurostat i właściwe krajowe organy statystyczne do monitorowania liczby wydanych zezwoleń na pobyt rezydenta długoterminowego UE (również w odniesieniu do krajowych długoterminowych dokumentów pobytowych) oraz, w miarę możliwości, do monitorowania liczby obywateli państw trzecich korzystających z mobilności wewnątrzunijnej i migracji cyrkulacyjnej. Ponadto Komisja będzie nadal korzystać ze wsparcia istniejących unijnych agencji i sieci, takich jak Agencja Praw Podstawowych UE i Europejska Sieć Migracyjna. Będzie też w dalszym ciągu korzystać z pomocy istniejących grup ekspertów, które wniosły wkład w opracowanie oceny skutków.

- **Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)**

Z uwagi na fakt, że w porównaniu z obowiązującą dyrektywą we wniosku przewidziano większą liczbę zobowiązań prawnych, zgłoszeniu środków transpozycji będą musiały towarzyszyć dokumenty wyjaśniające, w tym tabela korelacji między przepisami krajowymi i dyrektywą, tak aby środki wprowadzone przez państwa członkowskie były łatwe do zidentyfikowania.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

ROZDZIAŁ I – PRZEPISY OGÓLNE

Art. 1–3

W rozdziale tym określono przedmiot, definicje i zakres wniosku. Główna zmiana we wniosku w sprawie przekształcenia dotyczy zakresu dyrektywy: usunięto z niej wyłączenie dotyczące „przypadków, w których zezwolenie na pobyt zostało formalnie ograniczone”, ponieważ jego interpretacja doprowadziła do braku pewności prawa w transpozycji i wdrażaniu przez państwa członkowskie.

ROZDZIAŁ II – STATUS REZYDENTA DŁUGOTERMINOWEGO W PAŃSTWIE CZŁONKOWSKIM

Art. 4

Artykuł ten określa zasady obliczania okresu zamieszkania wymaganego do ubiegania się o status rezydenta długoterminowego UE. Wniosek w sprawie przekształcenia wprowadza istotną zmianę mającą na celu umożliwienie obywatelom państw trzecich kumulowania okresów zamieszkania w różnych państwach członkowskich, pod warunkiem że przez dwa lata zamieszkiwali oni legalnie i nieprzerwanie na terytorium państwa członkowskiego, w którym złożono wniosek. Ten nowy przepis będzie promował mobilność wewnątrzunijną obywateli państw trzecich, którzy będą mogli wykorzystać swój pobyt w różnych państwach członkowskich i uzyskać status rezydenta długoterminowego UE w krótszym okresie.

We wniosku sprecyzowano, że każdy okres zamieszkania w charakterze posiadacza wizy długoterminowej lub dokumentu pobytowego wydanego na mocy prawa Unii lub prawa krajowego powinien być w pełni zaliczany na poczet uzyskania statusu rezydenta długoterminowego UE, w tym okresy zamieszkania w charakterze lub na podstawie statusu, który jest obecnie wyłączony z zakresu stosowania dyrektywy, takie jak pobyt w celu odbycia studiów lub szkolenia zawodowego, pobyt w charakterze beneficjenta ochrony krajowej lub tymczasowej lub pobyt mający początkowo wyłącznie charakter tymczasowy. Przepis ten ma obejmować przypadki, w których obywatel państwa trzeciego, który zamieszkiwał uprzednio w charakterze nieobjętym zakresem stosowania dyrektywy lub na podstawie statusu wyłączonego z zakresu jej stosowania (np. jako student), zamieszkuje następnie w charakterze

objętym zakresem stosowania dyrektywy lub na podstawie statusu objętego jej zakresem stosowania (np. jako pracownik). W takich przypadkach możliwe będzie pełne zaliczenie okresów zamieszkania, np. jako student, na poczet ukończenia pięcioletniego okresu, pod warunkiem że zamieszkanie było legalne i nieprzerwane.

Zamieszkanie musi być legalne i nieprzerwane. Aby zapobiec ryzyku nadużyć w zakresie uzyskiwania statusu rezydenta długoterminowego UE, państwa członkowskie powinny zapewnić należyte monitorowanie wymogu legalnego i nieprzerwanego zamieszkania w odniesieniu do wszystkich kategorii obywateli państw trzecich. Takie ryzyko jest szczególnie ważne w przypadku obywateli państw trzecich, którzy otrzymali dokument pobytowy na podstawie inwestycji dokonanych w jednym z państw członkowskich, ponieważ wydanie takich dokumentów nie zawsze jest uzależnione od wymogu nieprzerwanej fizycznej obecności w danym państwie członkowskim lub też wymaga obecności inwestora jedynie przez ograniczony czas.

W tym celu państwa członkowskie powinny bardziej rygorystycznie weryfikować wymóg dotyczący zamieszkania, ze szczególnym uwzględnieniem wniosków o przyznanie statusu rezydenta długoterminowego UE składanych przez obywateli państw trzecich, którzy posiadają lub posiadali dokumenty pobytowe wydane na podstawie inwestycji, w przypadku gdy wydanie takich dokumentów nie podlega wymogowi nieprzerwanej fizycznej obecności w danym państwie członkowskim lub też podlega wymogowi obecności inwestora w danym państwie członkowskim przez ograniczony czas. Wniosek zawiera również przepis, który nie zezwala państwom członkowskim na uwzględnianie okresów zamieszkania w charakterze posiadacza dokumentu pobytowego wydanego na podstawie wszelkiego rodzaju inwestycji w innym państwie członkowskim do celów kumulowania okresów zamieszkania w różnych państwach członkowskich. Przepis ten został wprowadzony, aby ograniczyć atrakcyjność takich programów, i uwzględnia fakt, że nie wszystkie państwa członkowskie uregulowały tę kategorię dokumentów pobytowych³⁰.

Art. 5

Artykuł ten określa warunki uzyskania statusu rezydenta długoterminowego UE. Wnioskodawcy muszą udowodnić, że posiadają odpowiednie środki oraz ubezpieczenie zdrowotne, aby nie stanowić obciążenia dla państwa członkowskiego, i mogą być zobowiązani do spełnienia warunków w zakresie integracji. Wniosek wprowadza dodatkowe przepisy mające na celu wyjaśnienie tych warunków i ograniczenie swobody uznania państw członkowskich przez kodyfikację orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

W odniesieniu do warunku dotyczącego środków, zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości UE (Chakroun, C-578/08, oraz X/Belgische Staat, C-302/18), państwa członkowskie mogą wskazać określoną kwotę jako kwotę referencyjną, nie mogą jednak narzucić wymogu dotyczącego minimalnego dochodu, poniżej którego wszystkie wnioski o przyznanie statusu rezydenta długoterminowego UE będą odrzucane, niezależnie od faktycznej zbadanej sytuacji każdego wnioskodawcy. Dokonując oceny stanu posiadania stałych i regularnych dochodów, państwa członkowskie mogą uwzględnić czynniki takie jak składki na system emerytalny oraz spełnienie obowiązku podatkowego. Pojęcie „środki” nie dotyczy wyłącznie „środków własnych” osoby ubiegającej się o status rezydenta długoterminowego UE, lecz może również obejmować środki udostępnione jej przez osobę

³⁰ Sprawozdanie Komisji w sprawie programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów w Unii Europejskiej, COM(2019) 12 final.

trzecią, pod warunkiem że w świetle jej indywidualnej sytuacji zostaną one uznane za stałe, regularne i wystarczające.

Państwa członkowskie powinny mieć możliwość wymagania od osób ubiegających się o status rezydenta długoterminowego UE, by spełniły warunki w zakresie integracji, na przykład przez zobowiązanie ich do złożenia egzaminu z integracji społecznej lub egzaminu językowego. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości (P & S, C-579/13) środki służące spełnieniu tego wymogu nie mogą jednak zagrażać realizacji celu polegającego na integracji obywateli państw trzecich, w szczególności zważywszy na poziom wiedzy wymagany do złożenia egzaminu z integracji społecznej, dostępność kursów, materiały niezbędne do przygotowania się do tego egzaminu, kwotę opłaty należnej od obywateli państw trzecich tytułem kosztów zapisu na wspomniany egzamin czy też szczególne indywidualne okoliczności, takie jak wiek, analfabetyzm lub poziom wykształcenia.

Art. 6

Artykuł ten stanowi, że państwa członkowskie mogą odmówić przyznania statusu rezydenta długoterminowego UE z uwagi na względy porządku i bezpieczeństwa publicznego, jak przewidziano już w dyrektywie 2003/109/WE.

Art. 7

Artykuł ten ustanawia procedury administracyjne dotyczące uzyskania statusu, podobne do procedur już przewidzianych w dyrektywie 2003/109/WE. Wniosek w sprawie przekształcenia wprowadza – podobnie jak inne nowsze dyrektywy UE w sprawie legalnej migracji – przepis bardziej szczegółowo regulujący sytuacje, w których przedstawione dokumenty lub informacje na poparcie wniosku są niewystarczające lub niekompletne.

Art. 8

Artykuł ten określa zasady wydawania dokumentu pobytowego potwierdzającego status rezydenta długoterminowego UE. We wniosku w sprawie przekształcenia nazwa zezwolenia brzmi „zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE”.

Art. 9

Artykuł ten określa obowiązkowe i fakultatywne podstawy cofnięcia i utraty statusu, przewidziane już w dyrektywie 2003/109/WE. Wniosek w sprawie przekształcenia wydłuża okres, w trakcie którego rezydent długoterminowy UE może pozostawać poza terytorium UE, nie tracąc swojego statusu, z obecnych 12 miesięcy do 24 miesięcy. Poprawka ta ma wspierać migrację cyrkulacyjną rezydentów długoterminowych UE, w szczególności by umożliwić im inwestowanie w krajach pochodzenia oraz dzielenie się wiedzą i umiejętnościami zdobytymi w Unii, a także by umożliwić im czasowy powrót do państw pochodzenia w związku z sytuacją osobistą i rodzinną.

W przypadku dłuższych nieobecności państwa członkowskie powinny ustanowić uproszczoną procedurę ponownego uzyskania statusu rezydenta długoterminowego UE. Aby zwiększyć pewność prawa i promować migrację cyrkulacyjną, wniosek w sprawie przekształcenia określa główne warunki takiej procedury, którą zgodnie z dyrektywą 2003/109/WE regulują przepisy prawa krajowego. Zgodnie z wnioskiem państwa członkowskie mogą podjąć decyzję, że nie będą stawiać wymogu spełnienia warunków związanych z czasem zamieszkania, środkami oraz ubezpieczeniem zdrowotnym. W żadnym przypadku państwa członkowskie nie powinny wymagać od obywateli państw trzecich, którzy ubiegają się o ponowne uzyskanie statusu rezydenta długoterminowego UE, spełnienia warunków w zakresie integracji.

Ponadto wniosek zmienia brzmienie tego artykułu w celu zapewnienia spójności z dyrektywą powrotową – 2008/115/WE.

Art. 10

Artykuł ten określa gwarancje proceduralne dotyczące odmowy, cofnięcia i utraty statusu, przewidziane już w dyrektywie 2003/109/WE.

Art. 11

Artykuł ten wprowadza nowy przepis zgodny z najnowszymi dyrektywami UE w sprawie legalnej migracji oraz orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (Komisja/Niderlandy, C-508/10), zgodnie z którym państwa członkowskie mogą pobierać opłaty za rozpatrywanie wniosków, a wysokość takich opłat nie powinna mieć na celu ani nie powinna skutkować stworzeniem przeszkody w uzyskaniu statusu rezydenta długoterminowego przyznanego przez dyrektywę, a tym samym nie powinna podważać celu ani osłabiać ducha tej dyrektywy.

Art. 12

Artykuł ten określa prawa rezydentów długoterminowych UE w zakresie równego traktowania, które to prawa są podobne do praw przewidzianych już w dyrektywie 2003/109/WE. Wniosek w sprawie przekształcenia wprowadza trzy zasadnicze zmiany mające na celu wzmocnienie tych praw i usprawnienie procesu integracji rezydentów długoterminowych UE.

Po pierwsze doprecyzowano, że rezydenci długoterminowi UE powinni mieć takie samo prawo do nabywania prywatnych lokali mieszkalnych jak obywatele danego państwa. Prawo do nabywania prywatnych lokali mieszkalnych ma szczególne znaczenie z uwagi na cel niniejszej dyrektywy, jakim jest integracja rezydentów długoterminowych UE ze społeczeństwem przyjmującym. Możliwość posiadania własnego mieszkania jest elementem, który może przyczynić się do integracji obywateli państw trzecich, którzy zdecydowali się osiedlić w jednym z państw członkowskich UE.

Po drugie w artykule tym dostosowano definicję zabezpieczenia społecznego oraz prawo do przenoszenia emerytur, rent i świadczeń rodzinnych do przepisów najnowszych dyrektyw dotyczących legalnej migracji. W szczególności odniesiono się do rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w związku z definicją zabezpieczenia społecznego (ust. 1 lit. d). Zgodnie z innymi dyrektywami dotyczącymi legalnej migracji określono też, że rezydenci długoterminowi UE lub osoby pozostałe przy życiu po ich śmierci przenoszące się do państwa trzeciego powinni otrzymywać ustawowe emerytury na tych samych warunkach i takiej samej wysokości jak obywatele danego państwa członkowskiego, którzy przenoszą się do państwa trzeciego (ust. 6).

Ponadto wniosek rozszerza dostęp rezydentów długoterminowych UE do ochrony socjalnej i pomocy społecznej na równych warunkach, usuwając możliwość ograniczenia przez państwa członkowskie takiego dostępu do „świadczeń podstawowych”.

Art. 13

Artykuł ten ustanawia przepisy gwarantujące wzmocnioną ochronę przed decyzjami o zakończeniu legalnego pobytu rezydentów długoterminowych UE. Brzmienie tego artykułu należy zmienić, biorąc pod uwagę fakt, że od czasu przyjęcia dyrektywy 2008/115 istnieją wspólne przepisy w zakresie krajowych norm i procedur dotyczących powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich. Wzmocniona ochrona polega na ograniczeniu możliwości zakończenia legalnego pobytu rezydentów długoterminowych UE do przypadków, w których stanowią oni rzeczywiste i dostatecznie poważne zagrożenie dla porządku lub bezpieczeństwa publicznego. Ponadto wskazano, że decyzje o zakończeniu legalnego pobytu takich rezydentów nie powinny wynikać ze względów ekonomicznych.

Art. 14

Artykuł ten stanowi, że państwa członkowskie są uprawnione do wydawania krajowych stałych dokumentów pobytowych lub krajowych dokumentów pobytowych o nieograniczonym okresie ważności równoległe z wydawaniem zezwoleń na pobyt rezydenta długoterminowego UE. Wniosek w sprawie przekształcenia wprowadza jednak nowe przepisy mające zapewnić równe warunki w odniesieniu do zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE oraz krajowych dokumentów pobytowych uprawniających do stałego pobytu, tak aby obywatele państw trzecich mieli rzeczywisty wybór między tymi dwoma dokumentami. W szczególności państwa członkowskie powinny zadbać o to, by: wymogi w zakresie integracji i środków, jakie należy spełnić w celu uzyskania statusu UE, nie były surowsze niż wymogi dotyczące uzyskania statusu krajowego (art. 5 ust. 3); wnioskodawcy ubiegający się o zezwolenia UE uiszczali opłaty za rozpatrzenie wniosku w tej samej

wysokości co opłaty uiszczane przez osoby ubiegające się o zezwolenia krajowe (art. 11); osobom posiadającym status rezydenta długoterminowego UE nie przysługiwał niższy poziom gwarancji proceduralnych i praw niż posiadaczom krajowych stałych dokumentów pobytowych lub krajowych dokumentów pobytowych o nieograniczonym okresie ważności (art. 10 ust. 3, art. 12 ust. 8 i art. 15 ust. 6); one same zagwarantowały taki sam zakres działań informacyjnych, promocyjnych i reklamowych dotyczących zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE jak w przypadku krajowych stałych dokumentów pobytowych lub krajowych dokumentów pobytowych o nieograniczonym okresie ważności (art. 27); posiadacze krajowych stałych dokumentów pobytowych lub krajowych dokumentów pobytowych o nieograniczonym okresie ważności, którzy ubiegają się o zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE, korzystali z uproszczonej procedury (art. 7 ust. 4).

Art. 15

Artykuł ten wprowadza nowe przepisy ułatwiające łączenie rodzin rezydentów długoterminowych UE, stanowiące odstępstwo od ogólnych zasad dyrektywy 2003/86/WE. W szczególności państwa członkowskie nie powinny stosować warunków dotyczących integracji do celów łączenia rodzin, ponieważ zakłada się, że rezydenci długoterminowi UE i ich rodziny są zintegrowani ze społeczeństwem przyjmującym; nie powinny również ograniczać w czasie dostępu członków rodzin do rynku pracy.

Ponadto w artykule tym ustanowiono szczegółowe przepisy dotyczące uzyskiwania statusu rezydenta długoterminowego UE przez dzieci rezydentów długoterminowych UE urodzone lub przysposobione na terytorium państwa członkowskiego, które wydało zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE, co obecnie nie jest regulowane żadnym instrumentem prawnym UE. Ponieważ należy szanować życie rodzinne, a jego ochrona jest zasadniczym elementem integracji rezydentów długoterminowych UE, ich dzieci urodzone lub przysposobione na terytorium państwa członkowskiego, które wydało zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE, powinny automatycznie uzyskiwać status rezydenta długoterminowego UE w tym państwie członkowskim i nie podlegać wymogowi wcześniejszego zamieszkania.

ROZDZIAŁ III – ZAMIESZKANIE W INNYCH PAŃSTWACH CZŁONKOWSKICH

Artykuły 16–18

W artykułach tych określono główne zasady i warunki korzystania z mobilności wewnątrzunijnej przez rezydentów długoterminowych UE i członków ich rodzin. Niniejszy wniosek w sprawie przekształcenia ma na celu ułatwienie mobilności wewnątrzunijnej przez usunięcie szeregu barier, które dotychczas ją utrudniały. W szczególności drugie państwo członkowskie nie powinno być już dłużej uprawnione do sprawdzania sytuacji na rynku pracy podczas rozpatrywania wniosków złożonych przez rezydentów długoterminowych UE w celu wykonywania działalności gospodarczej jako pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, należy też znieść wszelkie kontyngenty obowiązujące uprzednio w stosunku do rezydentów długoterminowych UE mieszkających w innych państwach członkowskich. Ponadto rezydenci długoterminowi UE powinni być uprawnieni do złożenia wniosku, gdy nadal mieszkają w pierwszym państwie członkowskim, oraz do podjęcia zatrudnienia lub nauki w ciągu 30 dni od złożenia wniosku. Wreszcie, jeżeli rezydenci długoterminowi UE ubiegają się o prawo pobytu w drugim państwie członkowskim w celu wykonywania zawodu regulowanego, ich kwalifikacje zawodowe powinny być uznawane na tych samych zasadach co kwalifikacje obywateli Unii korzystających z prawa do swobodnego przemieszczania się, zgodnie z dyrektywą 2005/36/WE i innymi mającymi zastosowanie przepisami prawa Unii i prawa krajowego.

Artykuły 19–20

Artykuły te stanowią, że drugie państwo członkowskie może odmówić zezwolenia na pobyt ze względów porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego, jak przewidziano już w dyrektywie 2003/109/WE. Art. 20 dostosowuje definicję zagrożenia dla zdrowia publicznego do przepisów najnowszych dyrektyw dotyczących legalnej migracji przez odniesienie do kodeksu granicznego Schengen.

Art. 21

Artykuł ten określa procedury administracyjne dotyczące uzyskania prawa pobytu w drugim państwie członkowskim, podobne do procedur już przewidzianych w dyrektywie 2003/109/WE. Wniosek w sprawie przekształcenia wprowadza – zgodnie z najnowszymi dyrektywami dotyczącymi legalnej migracji – krótszy termin (90 dni +30 dni w wyjątkowych okolicznościach) i umożliwia członkom rodziny kumulowanie okresów zamieszkania w różnych państwach członkowskich w celu uzyskania niezależnego dokumentu pobytowego, w drodze odstępstwa od dyrektywy 2003/86/WE.

Artykuły 22–23

W artykułach tych ustanowiono przepisy dotyczące zmian w zezwoleniu na pobyt rezydenta długoterminowego UE wydawanym beneficjentom ochrony międzynarodowej oraz przepisy dotyczące gwarancji proceduralnych związanych z mobilnością, jak przewidziano już w dyrektywie 2003/109/WE zmienionej dyrektywą 2011/51/UE.

Art. 24

Artykuł ten stanowi, że gdy rezydenci długoterminowi UE i członkowie ich rodzin uzyskają prawo pobytu w drugim państwie członkowskim, powinni być traktowani na równi z obywatelami drugiego państwa członkowskiego w tych samych obszarach i na tych samych warunkach, o których mowa w art. 12 wniosku. Przepis ten poprawia dostęp do rynku pracy w drugim państwie członkowskim dla mieszkających w nim rezydentów długoterminowych UE i członków ich rodzin przez usunięcie możliwości ograniczania przez państwa członkowskie takiego dostępu w ciągu pierwszych 12 miesięcy. Aby jednak zagwarantować, że kryteria zezwolenia na pobyt w drugim państwie członkowskim są nadal spełnione, państwo to powinno móc wymagać od rezydentów długoterminowych UE i członków ich rodzin, by informowali właściwe organy o wszelkich zmianach pracodawcy lub działalności gospodarczej.

Art. 25

Artykuł ten ustanawia przepisy dotyczące cofnięcia statusu rezydenta w drugim państwie członkowskim i obowiązku przyjęcia takiej osoby w pierwszym państwie członkowskim, jak przewidziano już w dyrektywie 2003/109/WE, z szeregiem zmian mających na celu zapewnienie spójności z dyrektywą powrotową 2008/115/WE, w której określono wspólne normy i procedury, stosowane w państwach członkowskich w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich.

Art. 26

Artykuł ten stanowi, że rezydenci długoterminowi UE zamieszkujący w drugim państwie członkowskim powinni mieć możliwość uzyskania statusu rezydenta długoterminowego UE w drugim państwie członkowskim na takich samych warunkach jak warunki wymagane do jego uzyskania w pierwszym państwie członkowskim. Aby przyspieszyć w drugim państwie członkowskim integrację osób już zintegrowanych w innym państwie członkowskim UE we wniosku w sprawie przekształcenia przewidziano, że wymagany okres zamieszkania w drugim państwie członkowskim powinien wynosić trzy lata. Nie powinno być możliwe kumulowanie okresów zamieszkania w różnych państwach członkowskich w celu uzyskania statusu rezydenta długoterminowego UE w drugim państwie członkowskim.

Drugie państwo członkowskie powinno jednak mieć swobodę decydowania o przyznaniu świadczeń z zakresu pomocy społecznej lub pomocy na pokrycie kosztów utrzymania w trakcie studiów, w tym szkolenia zawodowego, w formie stypendiów lub pożyczek studenckich, rezydentom długoterminowym UE innym niż pracownicy najemni lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek, lub członkom ich rodzin, przed ukończeniem pięcioletniego legalnego i nieprzerwanego zamieszkania na jego terytorium, mając na uwadze, że obywatelom Unii, którzy skorzystali z prawa do swobodnego przemieszczania się w charakterze innym niż pracownicy najemni lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE lub art. 21 TFUE, lub członkom ich rodzin, można również odmówić takich świadczeń, dopóki nie uzyskają prawa stałego pobytu po pięciu latach legalnego i nieprzerwanego zamieszkania.

Drugie państwo członkowskie może podjąć decyzję o przyznaniu takiej pomocy rezydentom długoterminowym UE przed upływem pięciu lat legalnego i nieprzerwanego zamieszkania,

pod warunkiem że zapewnia takie samo traktowanie obywatelom Unii korzystającym z prawa do swobodnego przemieszczania się zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE lub art. 21 TFUE (innym niż pracownicy najemni, osoby prowadzące działalność na własny rachunek lub osoby, które zachowują taki status), członkom ich rodzin, a także obywatelom państw trzecich korzystającym z prawa do swobodnego przemieszczania się równoważnego prawu przysługującemu obywatelom Unii na mocy umowy między Unią i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a państwami trzecimi, z drugiej strony, oraz członkom ich rodzin.

Ponadto przed upływem pięciu lat legalnego i nieprzerwanego zamieszkania w państwie członkowskim, w którym rezydent długoterminowy UE zaprzestał pracy najemnej lub działalności na własny rachunek i nie posiada wystarczających środków dla siebie i członków swojej rodziny oraz nie posiada pełnego ubezpieczenia zdrowotnego, w związku z czym może stać się nadmiernym obciążeniem dla systemu pomocy społecznej drugiego państwa członkowskiego, jego legalny pobyt może zostać z tego powodu zakończony z uwagi na fakt, że w takiej sytuacji obywatele Unii, którzy skorzystali z prawa do swobodnego przemieszczania się, oraz członkowie ich rodzin mogą zostać wydalenii jeszcze przed nabyciem prawa stałego pobytu przysługującego po pięciu latach legalnego i nieprzerwanego zamieszkania.

ROZDZIAŁ IV – PRZEPISY KOŃCOWE

Art. 27

Ten nowy artykuł nakłada na państwa członkowskie obowiązek ułatwiania osobom ubiegającym się o status rezydenta długoterminowego UE dostępu do informacji dotyczących uzyskania tego statusu i związanych z nim praw, zgodnie z najnowszymi dyrektywami dotyczącymi legalnej migracji.

Artykuły 28–33

Artykuły te określają zasady dotyczące sprawozdawczości, punktów kontaktowych, transpozycji, wejścia w życie i adresatów, jak przewidziano już w dyrektywie 2003/109/WE. Art. 31 stanowi, że po upływie terminu transpozycji wersji przekształconej dyrektywa 2003/109/WE zostaje uchylona.

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**dotycząca statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi
(wersja przekształcona)**

✕ PARLAMENT EUROPEJSKI I ✕ RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
uwzględniając Traktat ✕ o funkcjonowaniu Unii Europejskiej ✕ ~~ustanawiający Wspólnotę Europejską~~, w szczególności jego art. ✕ 79 ust. 2 ✕ ✕ pkt a) i b) ✕ ~~63 ust. 3 i 4~~,
uwzględniając wniosek Komisji,
po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego,
uwzględniając opinię Komitetu Regionów,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,
a także mając na uwadze, co następuje:

↓ nowy

(1) Dyrektywa Rady 2003/109/WE³¹ została znacząco zmieniona³². Ze względu na konieczność wprowadzenia dalszych zmian i w celu zapewnienia jasności dyrektywa ta powinna zostać przekształcona.

↓ 2003/109/WE motyw 1
(dostosowany)

~~W celu stopniowego ustanawiania przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską przewiduje zarówno przyjęcie środków mających na celu zapewnienie swobodnego przepływu osób wraz ze środkami towarzyszącymi odnoszącymi się do kontroli granic zewnętrznych, azylu i imigracji, jak i przyjęcie środków odnoszących się do azylu, imigracji i ochrony praw obywateli państw trzecich.~~

³¹ Dyrektywa Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotycząca statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi (Dz.U. L 16 z 23.1.2004, s. 44).

³² Zob. załącznik I część A.

↓ 2003/109/WE motyw 2
(dostosowany)

~~Rada Europejska podczas szczególnego szczytu w Tampere w dniach 15 i 16 października 1999 r. oświadczyła, że status prawny obywateli państw trzecich powinien zostać zbliżony do statusu obywateli Państw Członkowskich oraz że osoba, która zamieszkiwała legalnie na terytorium Państwa Członkowskiego przez określony czas i która posiada zezwolenie na pobyt długoterminowy, powinna uzyskać w tym Państwie Członkowskim zestaw jednolitych praw, jak najbardziej zbliżonych do praw przyznanych obywatelom Unii Europejskiej.~~

↓ 2003/109/WE motyw 3

- (2) Niniejsza dyrektywa szanuje prawa podstawowe oraz przestrzega zasad uznanych w szczególności w europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.
-

↓ 2003/109/WE motyw 4
(dostosowany)

- (3) Integracja obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi ☒ UE ☒ w państwach członkowskich jest kluczowym elementem wspierania spójności gospodarczej i społecznej, która stanowi podstawowy cel ~~Wspólnoty~~ ☒ Unii ☒ określony w Traktacie.
-

↓ 2003/109/WE motyw 5
(dostosowany)

- (4) Państwa członkowskie powinny ~~wykonać przepisy~~ ☒ nadać skuteczność przepisom ☒ niniejszej dyrektywy bez dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, opinie polityczne lub inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, stan majątkowy, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.
-

↓ 2011/51/UE motyw 2 i 4
(dostosowany)

- (5) Perspektywa uzyskania po pewnym czasie statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ w państwie członkowskim stanowi istotny element pełnej integracji osób objętych ochroną międzynarodową w państwie członkowskim pobytu. W związku z tym osoby objęte ochroną międzynarodową powinny mieć możliwość uzyskania statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ w państwie członkowskim, które przyznało im ochronę międzynarodową, na takich samych warunkach, jak inni obywatele państw trzecich.
-

↓ nowy

- (6) Obywatele państw trzecich, którzy korzystają z prawa do swobodnego przemieszczania się zgodnie z prawem UE, powinni mieć dostęp do statusu rezydenta

długoterminowego UE na tych samych zasadach, co wszyscy inni obywatele państw trzecich objęci zakresem stosowania niniejszej dyrektywy. Prawa, które tacy obywatele państw trzecich nabywają jako osoby posiadające status rezydenta długoterminowego UE, powinny pozostawać bez uszczerbku dla praw, które mogą im przysługiwać na mocy dyrektywy 2004/38/WE³³. Wszystkie przepisy niniejszej dyrektywy dotyczące osób korzystających z prawa do swobodnego przemieszczania się należy również stosować do obywateli państw trzecich, którzy korzystają z prawa do swobodnego przemieszczania się przyznanego im na zasadzie równorzędności z prawem przysługującym obywatelom Unii na mocy umów między Unią i państwami członkowskimi z jednej strony a państwami trzecimi z drugiej strony albo między Unią a państwami trzecimi.

↓ 2003/109/WE motyw 6
(dostosowany)

- (7) Głównym kryterium uzyskania statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ powinien być czas zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego. Zamieszkanie powinno być zarówno legalne, jak i nieprzerwane, w celu wykazania, że związki danej osoby z tym państwem mają charakter trwałe. Należy wprowadzić przepis pozwalający na pewien stopień elastyczności, aby można było uwzględnić w celu umożliwienia uwzględnienia okoliczności, w których osoba ta mogła być zmuszona do tymczasowego opuszczenia terytorium państwa.

↓ nowy

- (8) Aby zapobiec ryzyku nadużyć w zakresie uzyskiwania statusu rezydenta długoterminowego UE, państwa członkowskie powinny zapewnić należyte monitorowanie wymogu legalnego i nieprzerwanego zamieszkania w odniesieniu do wszystkich kategorii obywateli państw trzecich. Takie ryzyko jest szczególnie ważne w przypadku obywateli państw trzecich, którzy otrzymali dokument pobytowy na podstawie inwestycji dokonanych w jednym z państw członkowskich, ponieważ wydanie takiego dokumentu nie zawsze jest uzależnione od wymogu nieprzerwanej fizycznej obecności w danym państwie członkowskim lub też wymaga obecności inwestora jedynie przez ograniczony czas. Aby zapobiec temu ryzyku, państwa członkowskie powinny wzmocnić kontrole wymogu legalnego i nieprzerwanego zamieszkania ze szczególnym uwzględnieniem wniosków o przyznanie statusu rezydenta długoterminowego UE składanych przez obywateli państw trzecich, którzy zamieszkują w państwie członkowskim w zamian za wszelkiego rodzaju inwestycje, w tym transfery kapitałowe, zakup lub wynajem nieruchomości, inwestycje w obligacje skarbowe, inwestycje w podmioty o charakterze korporacyjnym, darowiznę lub przekazanie środków na rzecz dobra publicznego oraz wkłady do budżetu państwa.
- (9) Okres zamieszkania wymagany do uzyskania statusu rezydenta długoterminowego UE powinien zostać ukończony w tym samym państwie członkowskim, w którym złożono

³³

Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 77).

wniosek. Aby jednak promować mobilność wewnątrzunijną obywateli państw trzecich, państwa członkowskie powinny zezwolić im na kumulowanie okresów zamieszkania w różnych państwach członkowskich. Aby ograniczyć atrakcyjność programów ułatwień pobytowych dla inwestorów oraz uwzględnić fakt, że nie wszystkie państwa członkowskie uregulowały tę kategorię dokumentów pobytowych, państwa członkowskie nie powinny uwzględniać okresów zamieszkania w charakterze posiadacza dokumentu pobytowego wydanego na podstawie wszelkiego rodzaju inwestycji w innym państwie członkowskim do celów kumulowania okresów zamieszkania.

- (10) Każdy okres zamieszkania w charakterze posiadacza wizy długoterminowej lub dokumentu pobytowego wydanego na mocy prawa Unii lub prawa krajowego powinien być zaliczany na poczet uzyskania statusu rezydenta długoterminowego UE, w tym okresy zamieszkania na podstawie statusu lub w charakterze, który jest wyłączony z zakresu stosowania dyrektywy, takie jak pobyt w celu odbycia studiów lub szkolenia zawodowego, pobyt w charakterze beneficjenta ochrony krajowej lub tymczasowej lub pobyt mający początkowo wyłącznie charakter tymczasowy. Jeżeli dany obywatel państwa trzeciego uzyskał tytuł pobytu, który umożliwi mu uzyskanie statusu rezydenta długoterminowego UE, okresy te należy w pełni uwzględnić przy obliczaniu okresu wymaganego do uzyskania statusu rezydenta długoterminowego UE, pod warunkiem że cały pobyt był legalny i nieprzerwany.

↓ 2003/109/WE motyw 7
(dostosowany)
⇒ nowy

- (11) W celu uzyskania statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ obywatele państw trzecich powinni udowodnić, że posiadają odpowiednie środki oraz ubezpieczenie zdrowotne, aby nie stanowić obciążenia dla państwa członkowskiego. ⇒ Państwa członkowskie mogą wskazać określoną kwotę jako kwotę referencyjną, nie mogą jednak narzucić wymogu dotyczącego minimalnego dochodu, poniżej którego wszystkie wnioski o przyznanie statusu rezydenta długoterminowego UE będą odrzucane, niezależnie od stwierdzonej w wyniku badania sytuacji każdego wnioskodawcy. ⇐ ~~Państwa Członkowskie, d~~Dokonując oceny ~~stanu~~ posiadania stałych i regularnych dochodów, ☒ państwa członkowskie ☒ mogą uwzględnić czynniki takie, jak składki na fundusz emerytalno-rentowy oraz spełnienie obowiązku podatkowego. ⇒ Pojęcie „środki” nie powinno dotyczyć wyłącznie „środków własnych” wnioskodawcy ubiegającego się o status rezydenta długoterminowego UE, lecz może również obejmować środki udostępnione temu wnioskodawcy przez osobę trzecią, pod warunkiem że w świetle indywidualnej sytuacji danego wnioskodawcy zostaną one uznane za stałe, regularne i wystarczające. ⇐

↓ nowy

- (12) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość wymagania od osób ubiegających się o status rezydenta długoterminowego UE, by spełniły warunki w zakresie integracji, na przykład poprzez zobowiązanie ich do złożenia egzaminu z integracji społecznej lub egzaminu językowego. Środki służące realizacji tego wymogu nie mogą jednak zagrażać realizacji celu polegającego na integracji obywateli państw trzecich, w szczególności zważywszy na poziom wiedzy wymagany do złożenia egzaminu z integracji społecznej, dostępność kursów, materiały niezbędne do przygotowania się

do tego egzaminu, kwotę opłaty należnej od obywateli państw trzecich tytułem kosztów zapisu na wspomniany egzamin czy też szczególne indywidualne okoliczności, takie jak wiek, analfabetyzm lub poziom wykształcenia.

↓ 2003/109/WE motyw 8
(dostosowany)

- (13) Ponadto obywatele państw trzecich, którzy pragną uzyskać i utrzymać status rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒, nie powinni stanowić zagrożenia dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego. Pojęcie porządku publicznego może obejmować skazanie za popełnienie poważnego przestępstwa.

↓ 2003/109/WE motyw 9
(dostosowany)

- (14) Względy ekonomiczne nie powinny stanowić podstawy odmowy przyznania statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ i nie ~~mogą~~ ☒ powinny ☒ być uznawane za wpływające na odnośne warunki.

↓ 2003/109/WE motyw 10
(dostosowany)

- (15) Należy ustanowić zbiór zasad regulujących procedury rozpatrywania wniosków o przyznanie statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒. Procedury te powinny być skuteczne i możliwe do zrealizowania, uwzględniając zwykłe obciążenie pracą administracji państw członkowskich, jak również ~~powinny być~~ przejrzyste i sprawiedliwe w celu zapewnienia właściwej pewności prawnej ~~danym~~ ☒ zainteresowanym ☒ osobom. Nie powinny one stanowić środka utrudniającego wykonywanie prawa pobytu.

↓ 2003/109/WE motyw 11
(dostosowany)

- (16) Uzyskanie statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ powinno być potwierdzane zezwoleniem na pobyt ☒ długoterminowego rezydenta UE ☒ umożliwiającym danym osobom łatwe i niezwłoczne udowodnienie ~~ich~~ ☒ swojego ☒ statusu prawnego. Takie zezwolenie na pobyt powinno również spełniać wysokie normy techniczne, zwłaszcza w zakresie ochrony przeciw podrobieniu i fałszowaniu, w celu uniknięcia nadużyć w państwach członkowskich, w których przyznawany jest status, oraz w państwach członkowskich, w których prawo pobytu jest wykonywane.

↓ nowy

- (17) Aby ułatwić migrację cyrkulacyjną rezydentów długoterminowych UE, w szczególności by umożliwić im inwestowanie w państwach pochodzenia oraz dzielenie się wiedzą i umiejętnościami zdobytymi w Unii, jak również by umożliwić im czasowy powrót do państw pochodzenia w związku z sytuacją osobistą i rodzinną, należy przewidzieć możliwość opuszczenia terytorium Unii przez rezydentów długoterminowych UE na okres maksymalnie 24 kolejnych miesięcy bez utraty

przyznanego im statusu. W przypadku dłuższych nieobecności państwa członkowskie powinny ustanowić uproszczoną procedurę ponownego uzyskania statusu rezydenta długoterminowego UE.

↓ 2003/109/WE motyw 12
(dostosowany)

- (18) W celu ustanowienia rzeczywistego instrumentu integracji rezydentów długoterminowych ~~☒ UE ☒ ze społeczeństwem, w którym żyją, rezydenci długoterminowi ☒ UE ☒ powinni ☒ być traktowani na równi ☒~~ ~~korzystać z równego traktowania~~ z obywatelami państwa członkowskiego w szerokim zakresie spraw gospodarczych i społecznych, zgodnie z odpowiednimi warunkami określonymi w niniejszej dyrektywie.

↓ 2011/51/UE motyw 7
(dostosowany)

- (19) Równe traktowanie osób objętych międzynarodową ochroną w państwie członkowskim, które przyznało im międzynarodową ochronę, nie powinno naruszać praw i korzyści gwarantowanych na mocy dyrektywy ~~☒~~ Parlamentu Europejskiego i Rady ~~☒~~ 2011/95/UE³⁴ oraz Konwencji dotyczącej statusu uchodźców z dnia 28 lipca 1951 r., zmienionej protokołem podpisanym w Nowym Jorku dnia 31 stycznia 1967 r. („konwencja genewska”).

↓ 2003/109/WE motyw 13
(dostosowany)

~~W odniesieniu do pomocy społecznej możliwość ograniczenia świadczeń dla rezydentów długoterminowych do świadczeń podstawowych ma być rozumiana w taki sposób, że pojęcie to obejmuje co najmniej minimalny dochód, pomoc w przypadku choroby, ciąży, pomocy rodzicom oraz stałą opiekę. Warunki przyznawania takich świadczeń powinny być określone przez prawo krajowe.~~

↓ 2003/109/WE motyw 14
(dostosowany)

~~Państwa Członkowskie powinny nadal podlegać obowiązkowi umożliwiania osobom małoletnim korzystania z systemu kształcenia na podstawie warunków zbliżonych do tych, które ustanowione są dla obywateli tych Państw Członkowskich.~~

³⁴

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony (Dz.U. L 337 z 20.12.2011, s. 9).

↓ 2003/109/WE motyw 15
(dostosowany)

~~Pojęcie stypendiów naukowych w dziedzinie kształcenia zawodowego nie obejmuje środków, które są finansowane w ramach systemów pomocy społecznej. Ponadto dostęp do stypendiów naukowych może zależeć od tego, czy osoba starająca się o takie stypendium spełnia samodzielnie warunki uzyskania statusu rezydenta długoterminowego. W odniesieniu do przyznawania stypendiów naukowych Państwa Członkowskie mogą uwzględnić fakt, że obywatele Unii mogą korzystać z tego samego przywileju w kraju pochodzenia.~~

↓ nowy

- (20) Kwalifikacje zawodowe uzyskane przez obywatela państwa trzeciego w innym państwie członkowskim należy uznawać w taki sam sposób, jak w przypadku obywateli Unii. Kwalifikacje uzyskane w państwie trzecim należy uwzględniać zgodnie z dyrektywą 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady³⁵. Niniejsza dyrektywa powinna pozostawać bez uszczerbku dla warunków określonych w prawie krajowym dotyczących wykonywania zawodów regulowanych.
- (21) W niniejszej dyrektywie należy uwzględnić wspólne normy i procedury stosowane przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich, wprowadzone dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE³⁶.

↓ 2003/109/WE motyw 16
(dostosowany)

- (22) Rezydenci długoterminowi ☒ UE ☒ powinni korzystać ze wzmocnionej ochrony przed ~~wydaleniem~~ ☒ decyzjami o zakończeniu legalnego pobytu ☒. ~~Ochrona ta oparta jest na kryteriach określonych w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. W celu zapewnienia ochrony przed wydaleniem~~ Państwa członkowskie powinny wprowadzić przepisy dotyczące skutecznych sądowych środków zaskarżenia ☒ takich decyzji ☒.

↓ nowy

- (23) Decyzje o zakończeniu legalnego pobytu rezydentów długoterminowych UE nie powinny opierać się na względach ekonomicznych.

³⁵ Dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz.U. L 255 z 30.9.2005, s. 22).

³⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz.U. L 348 z 24.12.2008, s. 98).

↓ 2011/51/UE motyw 10
(dostosowany)

- (24) W przypadku gdy państwo członkowskie zamierza ~~wydalić~~, zgodnie z ☒ niniejszą ☒ dyrektywą ~~2003/109/WE~~, ☒ zakończyć legalny pobyt ☒ osoby ~~objętej~~ ochroną międzynarodową, która uzyskała status rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ w tym państwie członkowskim, ☒ oraz ją odesłać, ☒ osoba ta powinna korzystać z ~~zasady niedopuszczalności wydalenia~~ ☒ ochrony przed odesłaniem ☒ zagwarantowanej na mocy dyrektywy 2011/95/UE oraz art. 33 konwencji genewskiej. W tym celu, w przypadku gdy osoba ta objęta jest ochroną międzynarodową w państwie członkowskim innym niż to, w którym przebywa obecnie w charakterze rezydenta długoterminowego, konieczne jest zapewnienie, aby ~~osoba ta mogła być wydalona~~ ☒ można jej było nakazać udanie się ☒ jedynie do państwa członkowskiego, które udzieliło międzynarodowej ochrony, i aby to państwo członkowskie było zobowiązane do ~~readmisji~~ ☒ przyjęcia z powrotem ☒ takiej osoby, chyba że takie ~~wydalenie~~ ☒ odesłanie ☒ jest dopuszczalne zgodnie z dyrektywą 2011/95/UE. Takie same gwarancje powinny mieć zastosowanie do osoby korzystającej z ochrony międzynarodowej, która przebywa w drugim państwie członkowskim, lecz nie uzyskała jeszcze w tym państwie statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒.

↓ 2011/51/UE motyw 11
(dostosowany)

- (25) W przypadku gdy ~~wydalenie~~ ☒ odesłanie ☒ osoby korzystającej z ochrony międzynarodowej poza terytorium Unii jest dopuszczalne zgodnie z dyrektywą 2011/95/UE, państwa członkowskie powinny być zobowiązane do zapewnienia, aby wszystkie informacje zostały uzyskane ze stosownych źródeł, w tym, w stosownych przypadkach, z państwa członkowskiego, które przyznało ochronę międzynarodową, oraz aby zostały starannie ocenione w celu zagwarantowania zgodności decyzji o ~~wydaleniu~~ ☒ odesłaniu ☒ osoby korzystającej z ochrony międzynarodowej z art. 4 oraz art. 19 ust. 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

↓ nowy

- (26) W celu promowania lepszej integracji rezydentów długoterminowych UE należy wprowadzić przepisy określające korzystne warunki łączenia rodzin i dostępu małżonków do pracy. Należy zatem przewidzieć szczególne odstępstwa od dyrektywy Rady 2003/86/WE. Łączenie rodzin nie powinno podlegać warunkom dotyczącym integracji, przyjmuje się bowiem, że rezydenci długoterminowi UE i ich rodziny są zintegrowani ze społeczeństwem przyjmującym.
- (27) Jako że życie rodzinne wymaga poszanowania, a jego ochrona jest zasadniczym elementem integracji rezydentów długoterminowych UE, dzieci takich rezydentów urodzone lub przysposobione na terytorium państwa członkowskiego UE, które wydało zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE, powinny automatycznie uzyskać status rezydenta długoterminowego UE w tym państwie członkowskim i nie podlegać wymogowi wcześniejszego zamieszkania.

↓ 2003/109/WE motyw 17
(dostosowany)
⇒ nowy

- (28) Harmonizacja warunków uzyskania statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ wspiera wzajemne zaufanie między państwami członkowskimi. ⇒ Niniejsza dyrektywa powinna jednak pozostawać bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do wydawania stałych dokumentów pobytowych lub dokumentów pobytowych o nieograniczonym okresie ważności innych niż zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE ⇐ ~~Niektóre Państwa Członkowskie wydają dokumenty pobytowe ze stałym lub nieograniczonym okresem ważności na warunkach bardziej korzystnych niż warunki przewidziane w niniejszej dyrektywie. Możliwość stosowania korzystniejszych przepisów krajowych nie jest wykluczona przez Traktat. Jednakże do celów niniejszej dyrektywy należy przyjąć, że dokumenty wydane na korzystniejszych warunkach nie przyznają~~ ⇒ Takie krajowe dokumenty pobytowe nie powinny przyznawać ⇐ prawa pobytu w innych państwach członkowskich.
-

↓ nowy

- (29) W odniesieniu do zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE i krajowych stałych dokumentów pobytowych lub krajowych dokumentów pobytowych o nieograniczonym okresie ważności państwa członkowskie powinny zapewnić równe warunki pod względem praw proceduralnych i praw do równego traktowania, jak również pod względem procedur i dostępu do informacji. W szczególności państwa członkowskie powinny dopilnować, by poziom gwarancji proceduralnych i praw przyznanych rezydentom długoterminowym UE i członkom ich rodzin nie był niższy niż poziom gwarancji proceduralnych i praw przysługujących posiadaczom krajowych stałych dokumentów pobytowych lub krajowych dokumentów pobytowych o nieograniczonym okresie ważności. Państwa członkowskie powinny również zapewnić, aby osoby ubiegające się o zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE nie były zobowiązane do uiszczania wyższych opłat za rozpatrzenie ich wniosku niż osoby ubiegające się o krajowe dokumenty pobytowe. Państwa członkowskie powinny ponadto prowadzić działania informacyjne, promocyjne i reklamowe dotyczące zezwoleń na pobyt rezydenta długoterminowego UE w takim samym zakresie jak w przypadku krajowych stałych dokumentów pobytowych lub krajowych dokumentów pobytowych o nieograniczonym okresie ważności, na przykład w przypadku informacji zamieszczanych na krajowych portalach internetowych dotyczących legalnej migracji, kampanii informacyjnych oraz programów szkoleniowych skierowanych do właściwych organów zajmujących się kwestiami migracji.
-

↓ 2003/109/WE motyw 18
(dostosowany)
⇒ nowy

- (30) ⇒ Należy ułatwić pobyt rezydentów długoterminowych UE w innych państwach członkowskich. ⇐ Ustanowienie warunków, na podstawie których prawo pobytu w innym państwie członkowskim może zostać przyznane obywatelowi państwa

trzeciego będącego rezydentem długoterminowym $\boxtimes$ UE $\boxtimes$, powinno przyczynić się do skutecznego urzeczywistnienia rynku wewnętrznego jako obszaru, na którym zapewniony jest swobodny przepływ osób. ~~Mogłoby to również stanowić podstawowy czynnik mobilności, mianowicie na rynku pracy w Unii.~~ $\Rightarrow$ Należy uznać mobilność zawodową i geograficzną obywateli państw trzecich, którzy są już rezydentami długoterminowymi UE w jednym z państw członkowskich, za ważny czynnik poprawy efektywności rynku pracy w całej Unii, rozwiązania problemu niedoboru wykwalifikowanej siły roboczej oraz wyrównania regionalnych dysproporcji. $\Leftarrow$

↓ 2011/51/UE motyw 5
(dostosowany)

- (31) Z myślą o przysługującym osobom objętym ochroną międzynarodową prawie do przebywania w państwach członkowskich innych niż to, które przyznało im ochronę międzynarodową, konieczne jest zapewnienie, aby te pozostałe państwa członkowskie były informowane o okolicznościach przyznanego danym osobom statusu ochrony, tak aby umożliwić tym państwom wypełnianie ich zobowiązań w zakresie zasady ~~niedopuszczalności wydalenia~~ $\boxtimes$ *non-refoulement* $\boxtimes$.

↓ 2011/51/UE motyw 9

- (32) Przekazanie odpowiedzialności za ochronę osób objętych ochroną międzynarodową ~~nie wchodzi w zakres stosowania jest poza zakresem zastosowania~~ niniejszej dyrektywy.

↓ 2003/109/WE motyw 19

- (33) Należy wprowadzić przepis przewidujący, że prawo pobytu w innym państwie członkowskim może być wykonywane w celu podjęcia pracy w charakterze pracownika najemnego lub osoby prowadzącej działalność na własny rachunek, w celu podjęcia nauki lub nawet w celu osiedlenia się bez wykonywania ~~jakiegokolwiek żadnej~~ działalności gospodarczej.

↓ nowy

- (34) Aby ułatwić rezydentom długoterminowym UE przemieszczanie się wewnątrz UE w celu wykonywania działalności gospodarczej w charakterze pracowników najemnych lub osób prowadzących działalność na własny rachunek, podczas rozpatrywania wniosków o zezwolenie na pobyt w drugim państwie członkowskim nie należy sprawdzać sytuacji na rynku pracy.
- (35) Gdy tylko rezydent długoterminowy UE złoży kompletny wniosek o zezwolenie na pobyt w drugim państwie członkowskim w terminie przewidzianym w niniejszej dyrektywie, drugie państwo członkowskie powinno mieć prawo zezwolenia rezydentowi długoterminowemu UE na podjęcie zatrudnienia lub nauki. Rezydenci długoterminowi UE powinni być uprawnieni do podjęcia zatrudnienia lub nauki najpóźniej w ciągu 30 dni od złożenia wniosku o zezwolenie na pobyt w drugim państwie członkowskim.
- (36) Jeżeli rezydenci długoterminowi UE zamierzają ubiegać się o prawo pobytu w drugim państwie członkowskim w celu wykonywania zawodu regulowanego, ich kwalifikacje

zawodowe powinny być uznawane w taki sam sposób jak kwalifikacje obywateli Unii korzystających z prawa do swobodnego przemieszczania się, zgodnie z dyrektywą 2005/36/WE i innymi mającymi zastosowanie przepisami prawa Unii i prawa krajowego.

↓ 2003/109/WE motyw 20
(dostosowany)
⇒ nowy

- (37) Członkowie rodziny powinni również mieć możliwość osiedlania się w ⇒ drugim ⇐ innym państwie członkowskim wraz z rezydentem długoterminowym ☒ UE ☒ w celu zachowania jedności rodziny oraz w celu uniknięcia utrudniania wykonywania prawa pobytu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ . W odniesieniu do członków rodziny, którzy mogą być uprawnieni do towarzyszenia rezydentom długoterminowym ☒ UE ☒ lub do ☒ dołączenia do nich ☒ połączenia się z nimi, państwa członkowskie powinny zwrócić szczególną uwagę na sytuację dorosłych niepełnosprawnych dzieci oraz wstępnych w pierwszym stopniu pokrewieństwa w linii prostej, którzy są na ich utrzymaniu.

↓ 2003/109/WE motyw 21
(dostosowany)

- (38) Państwo członkowskie, w którym rezydent długoterminowy ☒ UE ☒ zamierza wykonywać swoje prawo pobytu, powinno mieć możliwość sprawdzenia, czy dana osoba spełnia warunki niezbędne do zamieszkania na jego terytorium. Powinno ono również mieć możliwość sprawdzenia, czy dana osoba nie stanowi zagrożenia dla porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego.

↓ 2003/109/WE motyw 22
(dostosowany)

- (39) Aby prawo pobytu nie było pozbawiane skuteczności, rezydenci długoterminowi ☒ UE ☒ powinni korzystać w ☒ drugim ⇐ innym państwie członkowskim z takiego samego traktowania, zgodnie z warunkami określonymi w niniejszej dyrektywie, z jakiego korzystają w państwie członkowskim, w którym uzyskali oni status. Przyznanie świadczeń w ramach pomocy społecznej pozostaje bez uszczerbku dla możliwości cofnięcia przez państwo członkowskie ☒ zezwolenia na pobyt ☒ dokumentu pobytowego, jeżeli dana osoba przestaje spełniać wymogi ustanowione w niniejszej dyrektywie.

↓ nowy

- (40) Aby zagwarantować, że kryteria zezwolenia na pobyt w drugim państwie członkowskim są nadal spełnione, państwo to powinno móc wymagać od rezydentów długoterminowych UE i członków ich rodzin, by informowali właściwe organy o wszelkich zmianach pracodawcy lub działalności gospodarczej. Procedura informowania nie powinna zawieszać prawa zainteresowanych osób do prowadzenia działalności gospodarczej w charakterze pracowników najemnych lub osób prowadzących działalność na własny rachunek; nie należy też przeprowadzać badania sytuacji na rynku pracy.

↓ 2003/109/WE motyw 23
(dostosowany)
⇒ nowy

- (41) Obywatelom państw trzecich należy przyznać możliwość uzyskania statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ w państwie członkowskim, do którego się przenieśli i w którym postanowili się osiedlić, na ~~warunkach porównywalnych z warunkami wymaganymi dla~~ ☒ takich samych warunkach jak warunki wymagane do ☒ uzyskania tego statusu w pierwszym państwie członkowskim. ⇒ Wymagany okres zamieszkania w drugim państwie członkowskim powinien wynosić trzy lata i nie powinno być możliwe kumulowanie okresów zamieszkania w różnych państwach członkowskich. W takim wypadku należy pozostawić drugiemu państwu członkowskiemu swobodę decydowania o przyznaniu świadczeń z zakresu pomocy społecznej lub pomocy na pokrycie kosztów utrzymania w trakcie studiów, w tym szkolenia zawodowego, rezydentom długoterminowym UE innym niż pracownicy najemni lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek, lub członkom ich rodzin, przed ukończeniem pięcioletniego okresu legalnego i nieprzerwanego zamieszkania na jego terytorium, mając na uwadze, że obywatelom Unii, którzy skorzystali z prawa do swobodnego przemieszczania się w charakterze innym niż pracownicy najemni lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE lub art. 21 TFUE, lub członkom ich rodzin, również można odmówić takich świadczeń, dopóki nie dobiegnie końca okres pięciu lat legalnego i nieprzerwanego zamieszkania. Drugie państwo członkowskie może podjąć decyzję o przyznaniu takiej pomocy rezydentom długoterminowym UE przed upływem pięciu lat legalnego i nieprzerwanego zamieszkania, pod warunkiem że zapewnia takie samo traktowanie obywatelom Unii korzystającym z prawa do swobodnego przemieszczania się zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE lub art. 21 TFUE, innym niż pracownicy najemni, osoby prowadzące działalność na własny rachunek lub osoby, które zachowują taki status, członkom ich rodzin, a także obywatelom państw trzecich korzystającym z prawa do swobodnego przemieszczania się równoważnego prawu przysługującemu obywatelom Unii na mocy umowy między Unią i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a państwami trzecimi, z drugiej strony, oraz członkom ich rodzin. Ponadto przed zakończeniem okresu pięciu lat legalnego i nieprzerwanego zamieszkania, jeżeli rezydent długoterminowy UE zaprzestał pracy najemnej lub działalności na własny rachunek i nie posiada wystarczających środków dla siebie i członków swojej rodziny oraz nie posiada pełnego ubezpieczenia zdrowotnego, w związku z czym może stać się nieuzasadnionym obciążeniem dla systemu pomocy społecznej drugiego państwa członkowskiego, jego legalny pobyt może zostać z tego powodu zakończony z uwagi na fakt, że w takiej sytuacji obywatele Unii, którzy skorzystali z prawa do swobodnego przemieszczania się, oraz członkowie ich rodzin mogą zostać wydalen. ⇐

↓ 2003/109/WE motyw 24
(dostosowany)

- (42) Jako że cele ~~proponowanych działań~~ ☒ niniejszej dyrektywy ☒, mianowicie określenie warunków przyznawania i cofania statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ oraz praw z nim związanych, jak i warunków wykonywania prawa pobytu przez rezydentów długoterminowych ☒ UE ☒ w innych państwach członkowskich, nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie,

natomiast z uwagi na rozmiary i skutki tych działań możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie ~~Wspólnoty~~ Unii, ~~Wspólnota~~ Unia może przyjmować środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne ~~do~~ osiągnięcia tych celów.

↓ 2003/109/WE motyw 25
(dostosowany)
⇒ nowy

- (43) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) ~~ustanawiającego Wspólnotę Europejską~~ oraz bez uszczerbku dla art. 3 i 4 ~~wskazanego Protokołu~~ tego protokołu ~~te Państwa Członkowskie nie biorą udziału w przyjęciu niniejszej dyrektywy, nie są nią związane i nie są objęte jej stosowaniem~~ ⇒ Irlandia nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej dyrektywy, nie jest nią związana i nie jest objęta jej stosowaniem.

[LUB]

[Zgodnie z art. 4a ~~1 i 2~~ Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) ~~ustanawiającego Wspólnotę Europejską~~ oraz bez uszczerbku dla art. 4 ~~wskazanego Protokołu~~, tego protokołu ~~te Państwa Członkowskie nie biorą udziału w przyjęciu niniejszej dyrektywy, nie są nią związane i nie są objęte jej stosowaniem~~. ⇒ [pismem z dnia ... r.] Irlandia powiadomiła o chęci uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszej dyrektywy.]

↓ 2003/109/WE motyw 26
(dostosowany)

- (44) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej ~~ustanawiającego Wspólnotę Europejską~~ Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej dyrektywy oraz nie jest nią związana i nie jest objęta jej stosowaniem.

↓ nowy

- (45) Zobowiązanie do transpozycji niniejszej dyrektywy do prawa krajowego powinno być ograniczone do tych przepisów, które stanowią merytoryczną zmianę w porównaniu z wcześniejszą dyrektywą. Zobowiązanie do transpozycji przepisów, które nie uległy zmianie, wynika z wcześniejszej dyrektywy.
- (46) Niniejsza dyrektywa powinna pozostawać bez uszczerbku dla zobowiązań państw członkowskich odnoszących się do terminów transpozycji do prawa krajowego dyrektyw określonych w załączniku I część B,

~~PRZYJMUJE~~ ☒ PRZYJMUJĄ ☒ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsza dyrektywa określa:

- a) warunki przyznawania i cofania statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ udzielanego przez państwo członkowskie obywatelom państw trzecich legalnie ⇒ i nieprzerwanie ⇐ zamieszkującym na jego terytorium, jak również prawa związane z tym statusem; oraz
- b) warunki ⇒ wjazdu i pobytu ⇐ ~~zamieszkania~~ ⇒, jak również prawa, obywateli państw trzecich wskazanych w pkt a) oraz członków ich rodzin ⇐ w państwach członkowskich innych niż te, które przyznało status rezydenta długoterminowego dla ~~obywateli państw trzecich korzystających z tego statusu~~ ⇒ państwo członkowskie, które jako pierwsze przyznało status rezydenta długoterminowego UE ⇐ .

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy:

- a) „obywatel państwa trzeciego” oznacza osobę, która nie jest obywatelem Unii w rozumieniu art. 17 ☒ 20 ☒ ust. 1 Traktatu;
- b) „rezydent długoterminowy ☒ UE ☒ ” oznacza obywatela państwa trzeciego, który posiada status rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒, o którym mowa w art. 4–7;
- c) „pierwsze państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, które po raz pierwszy przyznało status rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ obywatelowi państwa trzeciego;
- d) „drugie państwo członkowskie” oznacza każde państwo członkowskie inne niż to, które po raz pierwszy przyznało status rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ obywatelowi państwa trzeciego oraz w którym osoba długotrwale zamieszkująca wykonuje prawo pobytu;
- e) „członkowie rodziny” oznaczają obywateli państw trzecich, którzy zamieszkują w danym państwie członkowskim zgodnie z dyrektywą Rady 2003/86/WE z dnia 22 września 2003 r. w sprawie prawa do łączenia rodzin³⁷;

³⁷

Dyrektywa Rady 2003/86/WE z dnia 22 września 2003 r. w sprawie prawa do łączenia rodzin (Dz.U. L 251 z 3.10.2003, s. 12).

↓ 2011/51/UE art.1 pkt 1

f) „ochrona międzynarodowa” oznacza ochronę międzynarodową w rozumieniu art. 2 lit. a) ~~dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE~~ ~~dyrektywy Rady 2004/83/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie minimalnych norm dla kwalifikacji i statusu obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako uchodźców lub jako osoby, które z innych względów potrzebują międzynarodowej ochrony oraz zawartości przyznawanej ochrony~~³⁸;

↓ 2003/109/WE (dostosowany)

g) „zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ ~~WE~~” oznacza dokument pobytowy wydany przez dane państwo członkowskie w związku z uzyskaniem statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒.

Artykuł 3

Zakres

1. Niniejszą dyrektywę stosuje się do obywateli państw trzecich legalnie zamieszkujących na terytorium państwa członkowskiego.
 2. Niniejszej dyrektywy nie stosuje się do obywateli państw trzecich, którzy:
 - a) zamieszkują w celu odbycia studiów lub ~~kształcenia~~ ☒ szkolenia ☒ zawodowego;
 - b) są uprawnieni do zamieszkiwania w państwie członkowskim ze względu na ☒ tymczasową ☒ ochronę ~~czasową~~ lub złożyli wniosek o wydanie zezwolenia na pobyt na tej podstawie i oczekują na wydanie decyzji dotyczącej ich statusu;
-

↓ 2011/51/UE art. 1, pkt 2 lit. a)

- c) są uprawnieni do zamieszkania w państwie członkowskim na podstawie formy ochrony innej niż ochrona międzynarodowa lub złożyli na tej podstawie wniosek o wydanie zezwolenia na pobyt i oczekują na wydanie decyzji dotyczącej swojego statusu;
 - d) złożyli wniosek o objęcie ochroną międzynarodową, który nie został jeszcze rozpatrzony w formie decyzji ostatecznej;
-

↓ 2003/109/WE (dostosowany)

- e) zamieszkują jedynie tymczasowo jako *au pair* lub pracownicy sezonowi, lub jako pracownicy oddelegowani przez usługodawcę do celów świadczenia usług

³⁸

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony (wersja przekształcona) (Dz.U. L 337 z 20.12.2011, s. 9).

transgranicznych, lub jako usługodawcy świadczący usługi transgraniczne, lub w przypadkach, w których ich zezwolenie na pobyt zostało formalnie ograniczone;

f) posiadają status prawny regulowany przez Konwencję wiedeńską o stosunkach dyplomatycznych z 1961 r., Konwencję wiedeńską o stosunkach konsularnych z 1963 r., Konwencję z 1969 r. o misjach specjalnych lub przez Konwencję wiedeńską o reprezentacji przedstawicielstw państw w ich stosunkach z organizacjami międzynarodowymi o charakterze uniwersalnym powszechnym z 1975 r.

3. Przepisy niniejszej dyrektywy stosuje się bez uszczerbku dla korzystniejszych przepisów dotyczących:

a) dwustronnych i wielostronnych umów między Wspólnotą ☒ Unią ☒ lub Wspólnotą ☒ Unią ☒ i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a państwami trzecimi, z drugiej strony;

b) dwustronnych umów już zawartych między państwem członkowskim a państwem trzecim przed datą wejścia w życie niniejszej dyrektywy;

↓ 2011/51/UE art. 1, pkt 2 lit. b)

c) Europejskiej konwencji osiedleńczej z dnia 13 grudnia 1955 r., Europejskiej karty społecznej z dnia 18 października 1961 r., zmienionej Europejskiej karty społecznej z dnia 3 maja 1987 r., Europejskiej konwencji o statusie prawnym pracowników migrujących z dnia 24 listopada 1977 r. i pkt 11 załącznika do Konwencji dotyczącej statusu uchodźców z dnia 28 lipca 1951 r., zmienionej Protokołem nowojorskim z dnia 31 stycznia 1967 r., oraz Europejskiego porozumienia o przekazywaniu odpowiedzialności za uchodźców z dnia 16 października 1980 r.

↓ 2003/109/WE (dostosowany)
⇒ nowy

ROZDZIAŁ II

STATUS REZYDENTA DŁUGOTERMINOWEGO W PAŃSTWIE CZŁONKOWSKIM

Artykuł 4

Czas zamieszkania

1. ⇒ Bez uszczerbku dla ust. 3 niniejszego artykułu ⇐ państwa członkowskie przyznają status rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ obywatelom państw trzecich, którzy zamieszkiwali legalnie i nieprzerwanie na ich terytorium przez okres pięciu lat₁ bezpośrednio poprzedzający złożenie właściwego wniosku.

↓ nowy

2. Państwa członkowskie wprowadzają odpowiednie mechanizmy kontroli w celu zapewnienia należytego monitorowania wymogu legalnego i nieprzerwanego zamieszkania, ze szczególnym uwzględnieniem wniosków o przyznanie statusu rezydenta

długoterminowego UE składanych przez obywateli państw trzecich, którzy posiadają lub posiadali dokument pobytowy wydany na podstawie dowolnej inwestycji w jednym z państw członkowskich.

3. Państwa członkowskie zezwalają obywatelom państw trzecich na kumulowanie okresów zamieszkania w różnych państwach członkowskich w celu spełnienia wymogu dotyczącego czasu zamieszkania, pod warunkiem że przez dwa lata bezpośrednio przed złożeniem wniosku zamieszkiwali oni legalnie i nieprzerwanie na terytorium państwa członkowskiego, w którym złożyli wniosek o przyznanie statusu rezydenta długoterminowego UE. Do celów kumulowania okresów zamieszkania w różnych państwach członkowskich państwa członkowskie nie uwzględniają okresów zamieszkania w charakterze posiadacza dokumentu pobytowego wydanego na podstawie wszelkiego rodzaju inwestycji w innym państwie członkowskim.

↓ 2011/51/UE art. 1, pkt 3 lit. a)
(dostosowany)

~~4a~~4. Państwa członkowskie nie przyznają statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☐, o który ubiegano się na podstawie ochrony międzynarodowej, w przypadku cofnięcia, wygaśnięcia lub odmowy odnowienia ochrony międzynarodowej zgodnie z art. 14 ust. 3 i art. 19 ust. 3 dyrektywy ~~2011/95/UE~~2004/83/WE.

↓ nowy

5. Każdy okres zamieszkania spędzony w charakterze posiadacza wizy długoterminowej lub dokumentu pobytowego wydanego na mocy prawa Unii lub prawa krajowego, w tym przypadki określone w art. 3 ust. 2 lit. a), b), c) i e), uwzględnia się do celów obliczenia okresu, o którym mowa w ust. 1, jeżeli dany obywatel państwa trzeciego uzyskał tytuł pobytu umożliwiający mu uzyskanie statusu rezydenta długoterminowego UE.

↓ 2003/109/WE

~~2. Okresy zamieszkania z przyczyn określonych w art. 3 ust. 2 lit. e) i f) nie są uwzględniane przy obliczaniu okresu, o którym mowa w ust. 1.~~

~~W odniesieniu do przypadków objętych art. 3 ust. 2 lit. a), jeżeli dany obywatel państwa trzeciego uzyskał tytuł pobytu, który umożliwi mu uzyskanie statusu rezydenta długoterminowego, wyłącznie połowa okresów zamieszkania w celu odbycia studiów lub kształcenia zawodowego może być uwzględniana do obliczenia okresu, o którym mowa w ust. 1.~~

↓ 2011/51/UE art. 1, pkt 3 lit. b)

W odniesieniu do osób, którym przyznano ochronę międzynarodową, przy obliczaniu okresu, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia się przynajmniej połowę okresu pomiędzy datą złożenia wniosku, na podstawie którego przyznano tę ochronę międzynarodową, a datą przyznania zezwolenia na pobyt, o którym mowa w art. 24 dyrektywy ~~2004/83/WE~~2011/95/UE, lub cały ten okres, jeżeli przekracza on 18 miesięcy.

36. Okresy nieobecności na terytorium danego państwa członkowskiego nie przerywają okresu, o którym mowa w ust. 1, i są uwzględniane w celu jego obliczenia, jeżeli są one krótsze niż sześć kolejnych miesięcy i nie przekraczają w sumie dziesięciu miesięcy w ramach okresu, o którym mowa w ust. 1.

W przypadkach szczególnych lub wyjątkowych o charakterze tymczasowym oraz zgodnie z ich własnym prawem krajowym państwa członkowskie mogą przyjąć, że okres nieobecności dłuższy niż ten, który jest wskazany w akapicie pierwszym nie przerywa okresu, o którym mowa w ust. 1. W takich przypadkach państwa członkowskie nie uwzględniają odpowiednich okresów nieobecności przy obliczaniu okresu, o którym mowa w ust. 1.

Na zasadzie ~~W drodze~~ odstępstwa od akapitu drugiego, państwa członkowskie mogą uwzględnić przy obliczaniu całkowitego okresu, o którym mowa w ust. 1, okresy nieobecności związane z oddelegowaniem osoby w celach zatrudnienia, w tym świadczenia usług transgranicznych.

Artykuł 5

Warunki uzyskania statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒

1. Państwa członkowskie żądają od obywateli państw trzecich przedstawienia dowodów, że posiadają oni, w odniesieniu do siebie i do członków swoich rodzin pozostających na ich utrzymaniu:

- a) stałe i regularne dochody ⇒, które może również udostępnić osoba trzecia, ⇨ wystarczające do utrzymania danej osoby i członków jej rodziny, bez konieczności korzystania z systemu pomocy społecznej danego państwa członkowskiego. Państwa członkowskie oceniają te dochody pod względem charakteru i regularności oraz mogą wziąć pod uwagę poziom minimalnych płac i rent lub emerytur przed złożeniem wniosku o przyznanie statusu rezydenta długoterminowego;
- b) ubezpieczenie zdrowotne w odniesieniu do wszystkich ☒ rodzajów ☒ ryzyka normalnie ☒ objętych ubezpieczeniem w przypadku obywateli danego państwa członkowskiego ☒ ~~politykanych dla obywateli w danym państwie członkowskim.~~

2. Do celów ust. 1 państwa członkowskie oceniają stałe i regularne dochody pod względem charakteru i regularności oraz mogą wziąć pod uwagę poziom minimalnych płac i rent lub emerytur przed złożeniem wniosku o przyznanie statusu rezydenta długoterminowego. Państwa członkowskie mogą wskazać określoną kwotę jako kwotę referencyjną, nie mogą jednak narzucić wymogu dotyczącego minimalnego dochodu, poniżej którego wszystkie wnioski o przyznanie statusu rezydenta długoterminowego UE byłyby odrzucane, niezależnie od faktycznej zbadanej sytuacji każdego wnioskodawcy.

32. Państwa członkowskie mogą zażądać od obywateli państwa trzeciego, aby spełniali oni warunki w zakresie integracji, zgodnie z prawem krajowym.

4. W przypadku gdy państwa członkowskie wydają krajowe dokumenty pobytowe zgodnie z art. 14, nie wymagają od osób ubiegających się o zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE spełnienia bardziej rygorystycznych warunków dotyczących dochodów i integracji niż te, które obowiązują osoby ubiegające się o krajowe dokumenty pobytowe.

Artykuł 6

Porządek publiczny i bezpieczeństwo publiczne

1. Państwa członkowskie mogą odmówić przyznania statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ ze względów porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego.

Przy podejmowaniu odnośnej decyzji państwo członkowskie uwzględnia powagę i rodzaj przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu lub bezpieczeństwu publicznemu lub też zagrożenie, jakie stanowi dana osoba, jednocześnie uwzględniając należyte czas zamieszkania i istnienie związków z państwem zamieszkania.

2. Odmowa określona w ust. 1 nie może być oparta na względach ekonomicznych.

Artykuł 7

Uzyskanie statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒

1. W celu uzyskania statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ dany obywatel państwa trzeciego składa wniosek do właściwych organów państwa członkowskiego, w którym zamieszkuje. Do wniosku dołącza się dokumenty określone w prawie krajowym, potwierdzające, że wnioskodawca spełnia warunki określone w art. 4 i 5, jak również, jeżeli jest to wymagane, ważny dokument podróży lub jego uwierzytelniony odpis.

~~Dowodami, o których mowa w akapicie pierwszym, mogą być także dokumenty potwierdzające posiadanie odpowiednich warunków mieszkaniowych.~~

2. Właściwe organy krajowe przesyłają składającemu wniosek pisemne powiadomienie dotyczące decyzji, najszybciej jak to możliwe oraz w każdym przypadku nie później niż sześć miesięcy od daty złożenia ☒ kompletnego ☒ wniosku. O każdej takiej decyzji powiadamia się danego obywatela państwa trzeciego zgodnie z procedurami dotyczącymi powiadamiania na mocy odpowiedniego prawa krajowego ☒ przepisów krajowych ☒.

~~W wyjątkowych okolicznościach związanych ze złożonym charakterem sprawy termin wskazany w akapicie pierwszym może być przedłużony.~~

↓ nowy

Jeżeli dokumenty, które przedłożono, lub informacje, które przedstawiono, na uzasadnienie wniosku są nieodpowiednie lub niekompletne, właściwe organy powiadamiają wnioskodawcę o tym, jakie dodatkowe dokumenty lub informacje są wymagane, oraz wyznaczają rozsądny termin ich przedłożenia lub przedstawienia. Bieg terminu, o którym mowa w akapicie pierwszym, wstrzymuje się do czasu otrzymania przez właściwe organy wymaganych dodatkowych dokumentów lub informacji. Jeżeli wymagane dodatkowe dokumenty lub informacje nie zostaną przedstawione w tym terminie, wniosek może zostać odrzucony.

↓ 2003/109/WE (dostosowany)

~~Ponadto~~ Dana osoba jest informowana o ~~jej~~ swoich prawach i obowiązkach wynikających z niniejszej dyrektywy.

Wszelkie konsekwencje niepodjęcia decyzji przed upływem terminu przewidzianego w tym przepisie ustalane są przez ~~ustawodawstwo~~ ☒ przepisy ☒ krajowe odpowiedniego państwa członkowskiego.

3. Jeżeli warunki przewidziane w art. 4 i 5 są spełnione, a dana osoba nie stanowi zagrożenia w rozumieniu art. 6, dane państwo członkowskie przyznaje obywatelowi państwa trzeciego status rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒.

↓ nowy

4. W przypadku gdy wniosek o zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE dotyczy obywatela państwa trzeciego, który posiada krajowy dokument pobytowy wydany przez to samo państwo członkowskie zgodnie z art. 14, dane państwo członkowskie nie wymaga od wnioskodawcy przedstawienia dowodów na spełnienie warunków przewidzianych w art. 5 ust. 1 i 2, jeżeli ich spełnienie zostało już zweryfikowane w kontekście wniosku o wydanie krajowego dokumentu pobytowego.

↓ 2003/109/WE (dostosowany)

Artykuł 8

Zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ ~~WE~~

1. Status rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ ma charakter stały, z zastrzeżeniem art. 9.

2. Państwa członkowskie wydają rezydentowi długoterminowemu ☒ UE ☒ zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ ~~WE~~. Zezwolenie jest ważne przez co najmniej pięć lat i podlega automatycznemu odnowieniu z chwilą jego wygaśnięcia, na podstawie wniosku, jeżeli wniosek taki jest wymagany.

3. Zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ ~~WE~~ ~~może być wydawane w formie naklejki lub oddzielnego dokumentu. Jest ono~~ wydawane zgodnie z zasadami i standardowym wzorem określonym w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającym jednolity wzór dokumentów pobytowych dla

~~obywateli państw trzecich~~³⁹. W pozycji „rodzaj dokumentu” państwa członkowskie wpisują „rezydent długoterminowy ☒ UE ☒ ~~WE~~”.

↓ 2011/51/UE art. 1, pkt 4
(dostosowany)

4. W przypadku gdy państwo członkowskie wydaje obywatelowi państwa trzeciego, któremu wcześniej przyznało międzynarodową ochronę, zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE, w pozycji „Uwagi” tego zezwolenia państwo członkowskie wpisuje następującą uwagę: „Ochrona międzynarodowa przyznana przez [nazwa państwa członkowskiego] w dniu [data]”.

5. W przypadku gdy drugie państwo członkowskie wydaje zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE obywatelowi państwa trzeciego, który już posiada zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE, wydane przez inne państwo członkowskie, zawierające uwagę, o której mowa w ust. 4, drugie państwo członkowskie wpisuje tę samą uwagę w zezwoleniu na pobyt rezydenta długoterminowego UE, ☒ które wydaje ☒.

Zanim drugie państwo członkowskie wpisze uwagę, o której mowa w ust. 4, zwraca się do państwa członkowskiego wymienionego w tej uwadze o udzielenie informacji, czy dany rezydent długoterminowy ☒ UE ☒ nadal objęty jest ochroną międzynarodową. Państwo członkowskie wymienione w uwadze odpowiada nie później niż jeden miesiąc po otrzymaniu wniosku o udzielenie informacji. W przypadku gdy ochrona międzynarodowa została cofnięta na mocy ostatecznej decyzji, drugie państwo członkowskie nie wpisuje tej uwagi.

6. W przypadku gdy, zgodnie ze stosownymi instrumentami międzynarodowymi lub zgodnie z prawem krajowym, odpowiedzialność za ochronę międzynarodową rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ została przekazana drugiemu państwu członkowskiemu po wydaniu zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE, o którym mowa w ust. 5, drugie państwo członkowskie odpowiednio zmienia uwagę, o której mowa w ust. 4, nie później niż trzy miesiące po przekazaniu.

↓ 2003/109/WE (dostosowany)
⇒ nowy

Artykuł 9

Cofnięcie lub utrata statusu

1. Rezydent długoterminowy ☒ UE ☒ traci status rezydenta długoterminowego, jeżeli:
 - a) zostanie stwierdzone, że uzyskanie statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ nastąpiło w wyniku oszustwa;
 - b) podjęto ~~środek w zakresie wydalenia~~ ☒ decyzję o zakończeniu legalnego pobytu ☒ zgodnie z warunkami przewidzianymi w art. ~~134~~ 12;
 - c) nastąpiła nieobecność na terytorium ~~Wspólnoty~~ ☒ Unii ☒ przez okres ~~12~~ 24 ☒ kolejnych miesięcy.

³⁹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiające jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz.U. L 157 z 15.6.2002, s. 1).

2. Na zasadzie ~~W drodze~~ odstępstwa od ust. 1 lit. c) państwa członkowskie mogą przewidzieć, że nieobecność ☒ z przyczyn szczególnych bądź wyjątkowych ☒ przekraczająca ~~12~~ ⇒ 24 ~~◀ kolejnych miesięcy lub nieobecność z przyczyn szczególnych bądź wyjątkowych~~ nie pociąga za sobą cofnięcia lub utraty statusu.

3. Państwa członkowskie mogą przewidzieć, że rezydent długoterminowy ☒ UE ☒ traci status rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒, jeżeli stanowi on zagrożenie dla porządku publicznego, ze względu na powagę popełnionych przez niego przestępstw, jeżeli zagrożenie ☒, jakie stwarza, ☒ nie stanowi powodu do ~~wydalenia~~ ☒ zakończenia jego legalnego pobytu ☒ w rozumieniu art. ~~1312~~.

↓ 2011/51/UE art. 1, pkt 5
(dostosowany)

~~43a.~~ Państwa członkowskie mogą cofnąć status rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ w przypadku cofnięcia, wygaśnięcia lub odmowy odnowienia ochrony międzynarodowej zgodnie z art. 14 ust. 3 i art. 19 ust. 3 dyrektywy ~~2004/83/WE~~ 2011/95/UE, jeżeli status rezydenta długoterminowego przyznano na podstawie ochrony międzynarodowej.

↓ 2003/109/WE (dostosowany)

~~54.~~ Rezydent długoterminowy, który zamieszkiwał w innym państwie członkowskim zgodnie z rozdziałem III, traci status rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ uzyskany w pierwszym państwie członkowskim, jeżeli uzyskał taki status w innym państwie członkowskim zgodnie z art. ~~2623~~.

W każdym przypadku po sześciu latach nieobecności na terytorium państwa członkowskiego, które przyznało status rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒, dana osoba traci status rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ w wymienionym państwie członkowskim.

Na zasadzie ~~W drodze~~ odstępstwa od przepisów akapitu drugiego, dane państwo członkowskie może przewidzieć, że z przyczyn szczególnych rezydent długoterminowy ☒ UE ☒ zachowuje status we wspomnianym państwie członkowskim w przypadku nieobecności na jego terytorium przez okres przekraczający sześć lat.

↓ nowy

Zainteresowane państwa członkowskie mogą wymieniać informacje w celu sprawdzenia, czy nastąpiła utrata statusu lub czy status został cofnięty z powodów i w przypadkach, o których mowa w niniejszym ustępie.

↓ 2003/109/WE (dostosowany)

~~65.~~ W odniesieniu do przypadków określonych w ust. 1 lit. c) i w ust. 4 państwa członkowskie, które przyznały status, wprowadzają uproszczoną procedurę ponownego uzyskania statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒.

~~Wymieniona procedura ma zastosowanie w szczególności w przypadku osób, które zamieszkiwały w drugim Państwie Członkowskim w celu odbycia studiów.~~

~~Warunki i procedura ponownego uzyskania statusu rezydenta długoterminowego ustalane są przez prawo krajowe.~~

↓ nowy

W takich przypadkach państwa członkowskie mogą podjąć decyzję, że nie będą stawiać wymogu spełnienia warunków określonych w art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1.

Państwa członkowskie nie wymagają od obywateli państw trzecich, którzy ubiegają się o ponowne uzyskanie statusu rezydenta długoterminowego UE, spełnienia warunków w zakresie integracji.

↓ 2003/109/WE (dostosowany)

76. Wygaśnięcie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ ~~WE~~ w żadnym przypadku nie pociąga za sobą cofnięcia lub utraty statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒.

87. W przypadku gdy cofnięcie lub utrata statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ nie wiąże się z ~~wydaleniem~~ ☒ zakończeniem legalnego pobytu ☒, państwo członkowskie zezwala danej osobie na pozostanie na jego terytorium, jeżeli spełnia ona warunki przewidziane ~~przez ustawodawstwo krajowe~~ ☒ w przepisach krajowych ☒ i lub jeżeli nie stanowi ona zagrożenia dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego.

Artykuł 10

Gwarancje proceduralne

1. Każda decyzja o odmowie przyznania lub cofnięciu statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ zawiera uzasadnienie. O każdej takiej decyzji powiadamia się danego obywatela państwa trzeciego zgodnie z procedurami dotyczącymi powiadamiania na mocy ~~odpowiedniego prawa krajowego~~ ☒ przepisów krajowych ☒. Powiadomienie określa przysługujące środki odwoławcze oraz terminy do ich wniesienia.

2. W przypadku odmowy przyznania, cofnięcia lub utraty statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ lub też odmowy odnowienia dokumentu pobytowego osobie zainteresowanej przysługuje prawo do wniesienia środka zaskarżenia w danym państwie członkowskim.

↓ nowy

3. W przypadku gdy państwa członkowskie wydają krajowe dokumenty pobytowe zgodnie z art. 14, przyznają osobom posiadającym zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE i osobom ubiegającym się o takie zezwolenie takie same gwarancje proceduralne jak gwarancje przewidziane w ramach ich programów krajowych, jeżeli te ostatnie są korzystniejsze niż gwarancje przewidziane w niniejszym artykule ust. 1 i 2 oraz w art. 7 ust. 2.

Artykuł 11

Oplaty

Państwa członkowskie mogą wymagać uiszczania opłat za obsługę wniosków zgodnie z niniejszą dyrektywą. Wysokość opłat nakładanych przez państwo członkowskie za rozpatrzenie wniosków nie może być nieproporcjonalna ani wygórowana.

W przypadku gdy państwa członkowskie wydają krajowe dokumenty pobytowe zgodnie z art. 14, nie wymagają od osób ubiegających się o zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE wyższych opłat niż opłaty nakładane na osoby ubiegające się o krajowe dokumenty pobytowe.

↓ 2003/109/WE (dostosowany)
⇒ nowy

Artykuł 1244

Równe traktowanie

1. Rezydent długoterminowy ☒ UE ☒ ~~korzysta z równego traktowania~~ ☒ traktowany jest na równi ☒ z obywatelami danego państwa pod względem:

- a) dostępu do zatrudnienia i prowadzenia działalności na własny rachunek, pod warunkiem że takie działania nie wiążą się nawet okazjonalnie z wykonywaniem władzy publicznej, jak również do warunków zatrudnienia i pracy, w tym warunków zwolnień i wynagrodzeń;
- b) ~~edukacji i kształcenia~~ ☒ i szkolenia ☒ zawodowego, w tym stypendiów naukowych zgodnie z prawem krajowym;
- c) uznawania dyplomów zawodowych, świadectw i innych kwalifikacji, zgodnie z odpowiednimi procedurami krajowymi;
- d) ☒ o działów ☒ zabezpieczenia społecznego, ☒ o których mowa w art. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004⁴⁰, oraz ☒ pomocy społecznej i ochrony socjalnej, określonych przez prawo krajowe;
- e) ulg podatkowych;
- f) dostępu do towarów i usług oraz dostaw towarów i świadczenia usług udostępnianych powszechnie ☒, w tym dostępu do prywatnych zasobów mieszkaniowych, ☒ oraz do procedur ☒ udostępniania ☒ ~~uzyskania~~ ☒ publicznych zasobów mieszkaniowych ☒ ~~zakwaterowania~~;
- g) wolności zrzeszania się i ~~zgromadzeń~~, oraz członkostwa w organizacjach reprezentujących pracowników lub pracodawców lub też we wszelkich organizacjach zawodowych, w tym świadczeń udzielanych przez takie organizacje, bez uszczerbku dla przepisów krajowych dotyczących porządku publicznego i bezpieczeństwa publicznego;
- h) swobodnego dostępu do całego terytorium danego państwa członkowskiego, z zachowaniem ograniczeń określonych ~~przez ustawodawstwo krajowe~~ ☒ w przepisach krajowych ☒ ze względów bezpieczeństwa.

2. W odniesieniu do przepisów ust. 1 lit. b), d), e), f) i g) dane państwo członkowskie może ograniczyć równe traktowanie do przypadków, w których zarejestrowane lub faktyczne miejsce zamieszkania rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ ~~lub członków jej rodziny, dla których występuje on o świadczenia~~, położone jest na terytorium danego państwa członkowskiego.

⁴⁰

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. L 166 z 30.4.2004, s. 1).

3. Państwa członkowskie mogą ograniczyć ~~równe~~ traktowanie ☒ na równi ☒ z obywatelami w następujących przypadkach:

a) państwa członkowskie mogą utrzymać ograniczenia dostępu do zatrudnienia lub działalności na własny rachunek w przypadkach, gdy, zgodnie z istniejącym prawodawstwem krajowym lub ~~wspólnotowym~~ ☒ unijnym ☒, działalność ta jest zarezerwowana dla obywateli danego państwa, obywateli UE lub EOG;

b) państwo członkowskie mogą zażądać przedstawienia potwierdzenia właściwych kwalifikacji językowych w celu umożliwienia dostępu do ~~edukacji i kształcenia~~ ☒ i szkolenia ☒. Dostęp do studiów uniwersyteckich może być uzależniony od spełnienia szczególnych wymogów edukacyjnych.

~~4. Państwa Członkowskie mogą ograniczyć równe traktowanie w odniesieniu do pomocy społecznej i ochrony socjalnej do świadczeń podstawowych.~~

↓ 2011/51/UE art. 1, lit. 6

~~44a.~~ W odniesieniu do państwa członkowskiego, które przyznało ochronę międzynarodową, ust. 3 i 4 pozostaje bez uszczerbku dla dyrektywy ~~2004/83/WE~~ 2011/95/UE.

↓ nowy

5. Rezydenci długoterminowi UE, którzy przenoszą się do państwa trzeciego, lub pozostali przy życiu członkowie ich rodzin, którzy zamieszkują w państwie trzecim i wywodzą swoje prawa od rezydentów długoterminowych UE, otrzymują ustawowe świadczenia emerytalno-rentowe z tytułu podeszłego wieku, inwalidztwa i śmierci na podstawie poprzedniego zatrudnienia rezydenta długoterminowego UE, które zostały nabyte zgodnie z ustawodawstwem, o którym mowa w art. 3 rozporządzenia (WE) nr 883/2004, na tych samych warunkach i w tej samej wysokości co obywatele danego państwa członkowskiego, w przypadku gdy tacy obywatele przenoszą się do państwa trzeciego.

↓ 2003/109/WE

~~56.~~ Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o udostępnieniu dodatkowych świadczeń w dziedzinach określonych w ust. 1.

Państwa członkowskie mogą również zdecydować o zapewnieniu równego traktowania w odniesieniu do dziedzin niewymienionych w ust. 1.

↓ nowy

7. Jeżeli państwa członkowskie wydają krajowe dokumenty pobytowe zgodnie z art. 14, przyznają one posiadaczom zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE takie same prawa w zakresie równego traktowania jak prawa zapewniane posiadaczom krajowych dokumentów pobytowych, jeżeli takie prawa w zakresie równego traktowania są korzystniejsze od praw określonych w niniejszym artykule.

Artykuł ~~134~~ 134

Ochrona przed ~~wydaleniem~~ ☒ decyzjami o zakończeniu legalnego pobytu ☒

1. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o ~~wydaleniu~~ ☒ zakończeniu legalnego pobytu ☒ rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ wyłącznie, jeżeli osoba ta stanowi faktyczne i wystarczająco poważne zagrożenie dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego.
2. Decyzja określona w ust. 1 nie może być oparta na względach ekonomicznych.
3. Przed podjęciem decyzji o ~~wydaleniu~~ ☒ zakończeniu legalnego pobytu ☒ rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ państwa członkowskie biorą pod uwagę następujące czynniki:
 - a) czas zamieszkania na ich terytorium;
 - b) wiek danej osoby;
 - c) konsekwencje dla danej osoby i członków jej rodziny;
 - d) powiązania z państwem zamieszkania lub brak powiązań z krajem pochodzenia.

↓ 2011/51/UE art. 1, pkt 7 lit. a)
(dostosowany)

~~3a4.~~ W przypadku podjęcia przez państwo członkowskie decyzji o ~~wydaleniu~~ ☒ zakończeniu legalnego pobytu ☒ rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒, którego zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE zawiera uwagę, o której mowa w art. 8 ust. 4, państwo to zwraca się do państwa członkowskiego wymienionego w tej uwadze, aby potwierdziło ono, że dana osoba nadal objęta jest ochroną międzynarodową w tym państwie członkowskim. Państwo członkowskie wymienione w uwadze odpowiada nie później niż jeden miesiąc po otrzymaniu wniosku o udzielenie informacji.

~~3b5.~~ Jeżeli rezydent długoterminowy ☒ UE ☒ nadal objęty jest ochroną międzynarodową w państwie członkowskim wymienionym w uwadze, ~~jest on wydany~~ ☒ ma obowiązek udać się, zgodnie z art. 6 ust. 2 dyrektywy 2008/115/WE, ☒ do tego państwa członkowskiego, które, bez uszczerbku dla mającego zastosowanie prawa unijnego lub prawa krajowego, a także bez uszczerbku dla zasady jedności rodziny, natychmiast i bez formalności przyjmuje ☒ z powrotem tę ☒ osobę korzystającą z ochrony międzynarodowej oraz członków jej rodziny.

~~3c6.~~ Na zasadzie ~~W drodze~~ odstępstwa od ust. ~~3b5~~ państwo członkowskie, które wydało decyzję o ~~wydaleniu~~ ☒ zakończeniu legalnego pobytu ☒, zachowuje prawo do ~~wydalenia~~ ☒ odesłania ☒, zgodnie ze swoimi zobowiązaniami międzynarodowymi, rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ do państwa innego niż państwo członkowskie, które przyznało ochronę międzynarodową, w przypadku gdy spełnia on warunki określone w art. 21 ust. 2 dyrektywy ~~2004/83/WE~~ 2011/95/UE.

↓ 2003/109/WE (dostosowany)

47. W przypadku przyjęcia decyzji o ~~wydaleniu~~ ☒ zakończeniu legalnego pobytu rezydenta długoterminowego UE ☒ rezydentowi długoterminowemu ☒ UE ☒ przysługuje dostęp do procedury odwoławczej w danym państwie członkowskim.

58. Rezydentowi długoterminowemu ☒ UE ☒, który nie dysponuje odpowiednimi środkami, zapewnia się pomoc prawną na takich samych warunkach, jak obywatelom państwa, w którym zamieszkuje.

↓ 2011/51/UE art. 1, pkt 7 lit. b)

69. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla artykułu 21 ust. 1 dyrektywy ~~2004/83/WE~~ 2011/95/UE.

↓ 2003/109/WE (dostosowany)
⇒ nowy

Artykuł ~~14~~13

~~Korzystniejsze przepisy krajowe~~ ☒ Krajowe stałe dokumenty pobytowe lub o nieograniczonym okresie ważności ☒

⇒ Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do wydawania krajowych stałych dokumentów pobytowych lub krajowych dokumentów pobytowych o nieograniczonym okresie ważności ⇐ ~~Państwa członkowskie mogą wydawać dokumenty pobytowe ze stałym lub nieograniczonym okresem ważności~~ ⇒ innych niż zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE wydane zgodnie z niniejszą dyrektywą ⇐ ~~na warunkach korzystniejszych niż warunki ustanowione w niniejszej dyrektywie~~. Takie dokumenty pobytowe nie uprawniają do zamieszkiwania w innych państwach członkowskich, jak przewiduje rozdział III niniejszej dyrektywy.

↓ nowy

Artykuł 15

Członkowie rodziny

1. Dzieci rezydenta długoterminowego UE urodzone lub przysposobione na terytorium państwa członkowskiego, które wydało mu zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE, automatycznie uzyskują status rezydenta długoterminowego UE i nie podlegają warunkom określonym w art. 4 i 5. Rezydent długoterminowy UE składa wniosek do właściwych organów państwa członkowskiego, w którym zamieszkuje, o wydanie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE dla swojego dziecka.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 4 ust. 1 akapit trzeci oraz art. 7 ust. 2 akapit pierwszy dyrektywy 2003/86/WE warunki i środki w zakresie integracji, o których mowa w tych przepisach, mogą być stosowane wyłącznie od momentu, w którym dane osoby uzyskały prawo do łączenia rodzin.

3. Na zasadzie odstępstwa od art. 5 ust. 4 akapit pierwszy dyrektywy 2003/86/WE, w przypadku gdy spełnione są warunki łączenia rodzin, przyjmuje się odnośną decyzję i powiadamia się o niej najszybciej jak to możliwe, nie później jednak niż w ciągu 90 dni od

daty złożenia wniosku o łączenie rodziny. Art. 7 ust. 2 i art. 10 niniejszej dyrektywy stosuje się odpowiednio.

4. Na zasadzie odstępstwa od art. 14 ust. 2 dyrektywy 2003/86/WE państwa członkowskie nie badają sytuacji na swoim rynku pracy.

5. Jeżeli państwa członkowskie wydają krajowe dokumenty pobytowe zgodnie z art. 14, zapewniają członkom rodziny rezydenta długoterminowego UE takie same prawa jak prawa zapewniane członkom rodzin posiadaczy krajowych dokumentów pobytowych, jeżeli te ostatnie są korzystniejsze od praw określonych w ust. 1–4 niniejszego artykułu.

↓ 2003/109/WE (dostosowany)
⇒ nowy

ROZDZIAŁ III

ZAMIESZKANIE W INNYCH PAŃSTWACH CZŁONKOWSKICH

Artykuł 1614

Zasada

1. Rezydent długoterminowy ☒ UE ☒ nabywa prawo ~~do zamieszkiwania~~ ☒ pobytu ☒ na terytorium ☒ drugiego ☒ państwa członkowskiego ~~innych niż Państwo, które przyznało mu status rezydenta długoterminowego, na okres przekraczający trzy miesiące~~, jeżeli spełnione są warunki określone w niniejszym rozdziale.

2. Rezydent długoterminowy ☒ UE ☒ może zamieszkiwać w drugim państwie członkowskim, jeżeli:

- a) podjął zatrudnienie jako pracownik najemny lub prowadzi działalność na własny rachunek;
- b) podjął studia lub ~~kształcenie~~ ☒ szkolenie ☒ zawodowe;
- c) zachodzą inne przyczyny.

~~3. W przypadkach działalności gospodarczej jako pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, zgodnie z ust. 2 lit. a), Państwa Członkowskie mogą zbadać sytuację na ich rynku pracy i zastosować ich procedury krajowe dotyczące odpowiednio wymogów zajęcia wolnego stanowiska lub wykonywania takiej działalności.~~

~~Z uwagi na politykę dotyczącą rynku pracy Państwa Członkowskie mogą traktować preferencyjnie obywateli Unii wobec obywateli państw trzecich, jeżeli jest to przewidziane przez prawodawstwo wspólnotowe, jak również obywateli państw trzecich, którzy zamieszkują legalnie i pobierają zasiłki dla bezrobotnych w danym Państwie Członkowskim.~~

~~4. W drodze odstępstwa od przepisów ust. 1 Państwa Członkowskie mogą ograniczyć całkowitą liczbę osób uprawnionych do uzyskania prawa pobytu, pod warunkiem że takie ograniczenia są już określone w odniesieniu do obywateli państw trzecich w obowiązującym ustawodawstwie w chwili przyjęcia niniejszej dyrektywy.~~

~~53.~~ Niniejszy rozdział nie dotyczy pobytu rezydentów długoterminowych zamieszkujących na terytorium państw członkowskich:

- a) jako pracownicy oddelegowani przez usługodawcę do celów świadczenia usług transgranicznych;
- b) jako usługodawcy świadczący usługi transgraniczne.

Państwa członkowskie mogą określić, zgodnie z prawem krajowym, warunki, na jakich rezydenci długoterminowi pragnący przenieść się do drugiego państwa członkowskiego w celu wykonywania działalności gospodarczej jako pracownicy sezonowi mogą zamieszkiwać w tym państwie członkowskim. Pracownicy transgraniczni mogą również podlegać przepisom szczególnym prawa krajowego.

~~64.~~ Niniejszy rozdział nie narusza właściwego prawodawstwa ~~wspólnotowego~~ ☒ Unii ☒ dotyczącego zabezpieczenia społecznego w odniesieniu do obywateli państw trzecich.

Artykuł ~~1745~~

~~Warunki~~ Zamieszkanie w drugim państwie członkowskim

1. Najszybciej, jak to możliwe, i nie później niż trzy miesiące po wjeździe na terytorium drugiego państwa członkowskiego rezydent długoterminowy ☒ UE ☒ składa wniosek do właściwych organów tego państwa członkowskiego o wydanie ~~zezwolenia na pobyt~~ ☒ dokumentu pobytowego ☒.

↓ 2003/109/WE (dostosowany)
⇒ nowy

Państwa członkowskie ~~mogą przyjąć~~ ☒ akceptują fakt ☒, że rezydent długoterminowy ☒ UE ☒ składa wniosek o wydanie ~~zezwolenia na pobyt~~ ☒ dokumentu pobytowego ☒ do właściwych organów drugiego państwa członkowskiego, nadal zamieszkując na terytorium pierwszego państwa członkowskiego.

2. Państwa członkowskie mogą zażądać od wnioskodawcy przedstawienia dokumentów potwierdzających posiadanie:

- a) stałych i regularnych dochodów ☒, które może również udostępnić osoba ~~trzecia~~, ☒ wystarczających do pokrycia kosztów utrzymania wnioskodawcy i członków jego rodziny, bez konieczności korzystania z systemu pomocy społecznej danego państwa członkowskiego. Dla każdej z kategorii określonych w art. ~~1416~~ ust. 2 państwa członkowskie oceniają te dochody pod względem ich charakteru i regularności oraz mogą wziąć pod uwagę poziom minimalnych płac i rent lub emerytur;
- b) ubezpieczenia zdrowotnego obejmującego wszystkie ☒ rodzaje ☒ ryzyka w drugim państwie członkowskim normalnie ☒ objęte ubezpieczeniem w przypadku obywateli ☒, ~~pokrywane dla jego obywateli~~ w danym państwie członkowskim.

3. Państwa członkowskie mogą zobowiązać obywateli państw trzecich do uczestniczenia w działaniach integracyjnych, zgodnie z prawem krajowym.

Warunku tego nie stosuje się, jeżeli obywatele państw trzecich, których to dotyczy, byli zobowiązani do ~~uczestniczenia w działaniach integracyjnych~~ ☒ spełnienia warunków w zakresie integracji ☒ w celu uzyskania statusu rezydenta długoterminowego, zgodnie z przepisami art. 5 ust. 2.

Bez uszczerbku dla akapitu drugiego, dane osoby mogą podlegać wymogowi uczestniczenia w kursach językowych.

4. Do wniosku dołącza się dokumentację dowodową określoną przez prawo krajowe, potwierdzającą, że dana osoba spełnia odpowiednie warunki, jak również dokument pobytowy rezydenta długoterminowego oraz ważny dokument podróży lub ich uwierzytelnione odpisy.

~~Dowodami, o których mowa w akapicie pierwszym, mogą być także dokumenty potwierdzające posiadanie odpowiednich warunków mieszkaniowych.~~

W szczególności:

a) w przypadku wykonywania działalności gospodarczej, drugie państwo członkowskie może zażądać od danych osób przedstawienia dowodów potwierdzających:

(i) jeżeli są one pracownikami najemnymi, że posiadają umowę o pracę, deklarację pracodawcy, że są zatrudnione lub propozycję zawarcia umowy o pracę, zgodnie z warunkami określonymi w ~~ustawodawstwie krajowym~~ ☒ przepisach krajowych ☒. Państwa członkowskie określają, które z wymienionych form dowodów są wymagane;

(ii) jeżeli prowadzą one działalność na własny rachunek, że posiadają one właściwe fundusze niezbędne, zgodnie z prawem krajowym, do prowadzenia działalności na własny rachunek, poprzez przedstawienie niezbędnych dokumentów i zezwoleń;

b) w przypadku studiów lub ~~kształcenia~~ ☒ szkolenia ☒ zawodowego, drugie państwo członkowskie może zażądać od danych osób przedstawienia dowodów potwierdzających fakt przyjęcia przez uprawnioną instytucję w celu odbywania studiów lub ~~kształcenia~~ ☒ szkolenia ☒ zawodowego.

↓ nowy

W odniesieniu do wykonywania działalności gospodarczej w zawodzie regulowanym, określonym w art. 3 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2005/36/WE, do celów ubiegania się o dokument pobytowy w drugim państwie członkowskim rezydentów długoterminowych UE traktuje się na równi z obywatelami Unii w zakresie uznawania kwalifikacji zawodowych, zgodnie z mającym zastosowanie przepisami prawa Unii i prawa krajowego.

5. Rezydentowi długoterminowemu UE zezwala się na podjęcie pracy lub w drugim państwie członkowskim nie później niż 30 dni po dacie złożenia kompletnego wniosku.

↓ 2003/109/WE (dostosowany)
⇒ nowy

Artykuł 1816

☒ Zamieszkanie członków rodziny w drugim państwie członkowskim ☒ ~~Członkowie rodziny~~

1. Jeżeli rezydent długoterminowy ☒ UE ☒ wykonuje prawo pobytu w drugim państwie członkowskim oraz jeżeli jego rodzina już istniała w pierwszym państwie członkowskim, członkowie rodziny, ~~którzy spełniają warunki określone~~ ☒ o których

mowa ☒ w art. 4 ust. 1 dyrektywy 2003/86/WE, są uprawnieni do towarzyszenia rezydentowi długoterminowemu ☒ UE ☒ lub do ☒ dołączenia do niego ☒ ~~połączenia się z nim.~~

2. Jeżeli rezydent długoterminowy ☒ UE ☒ wykonuje prawo pobytu w drugim państwie członkowskim oraz jeżeli jego rodzina już istniała w pierwszym państwie członkowskim, członkowie ~~jego~~ rodziny inni niż określani w art. 4 ust. 1 dyrektywy 2003/86/WE mogą być uprawnieni do towarzyszenia rezydentowi długoterminowemu ☒ UE ☒ lub do ☒ dołączenia do niego ☒ ~~połączenia się z nim.~~

3. Do ~~złożenia~~ ☒ składania ☒ wniosku o wydanie dokumentu pobytowego stosuje się przepisy art. ~~15~~17 ust. 1.

4. Drugie państwo członkowskie może wymagać od zainteresowanych członków rodziny rezydenta długoterminowego, aby do wniosku o wydanie dokumentu pobytowego załączyli:

- a) zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ ~~WE~~ lub dokument pobytowy i ważny dokument podróży lub ich uwierzytelnione odpisy;
- b) dowody, że zamieszkiwali oni jako członkowie rodziny rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ w pierwszym państwie członkowskim;
- c) dowody, że posiadają oni stałe i regularne dochody $\Rightarrow$, które może również udostępnić osoba trzecia, $\Leftarrow$ wystarczające do utrzymania się bez konieczności korzystania z systemu pomocy społecznej danego państwa członkowskiego lub że rezydent długoterminowy ☒ UE ☒ posiada takie środki oraz ubezpieczenie, jak również ubezpieczenie zdrowotne, obejmujące wszystkie ☒ rodzaje ☒ ryzyka w drugim państwie członkowskim. Państwa członkowskie oceniają te środki poprzez odniesienie do ich charakteru i regularności i mogą uwzględnić poziom minimalnych płac i rent lub emerytur.

5. W przypadku gdy rodzina nie istniała wcześniej w pierwszym państwie członkowskim, stosuje się przepisy dyrektywy 2003/86/WE.

Artykuł ~~19~~17

Porządek publiczny i bezpieczeństwo publiczne

1. Państwa członkowskie mogą odmówić zezwolenia na pobyt rezydentowi długoterminowemu ☒ UE ☒ lub członkowi jego rodziny, jeżeli dana osoba stanowi zagrożenie dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego.

Przy podejmowaniu odnośnej decyzji państwo członkowskie uwzględnia wagę lub rodzaj przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu lub bezpieczeństwu publicznemu, popełnionego przez rezydenta długoterminowego lub członka albo członków jego rodziny, lub też zagrożenie, które stanowi dana osoba.

2. Decyzja określona w ust. 1 nie może być oparta na względach ekonomicznych.

Artykuł ~~20~~18

Zdrowie publiczne

~~1~~ Państwa członkowskie mogą odmówić o zezwolenia na pobyt rezydentowi długoterminowemu ☒ UE ☒ lub członkowi jego rodziny, jeżeli dana osoba stanowi

zagrożenie dla zdrowia publicznego ⇒, określone w art. 2 pkt 21 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399⁴¹ ⇐.

~~2. Jedynymi chorobami mogącymi uzasadniać odmowę pozwolenia na wjazd lub prawa do zamieszkania na terytorium drugiego państwa Członkowskiego są choroby określone w odpowiednich, mających zastosowanie instrumentach Światowej Organizacji Zdrowia oraz inne choroby zakaźne lub zaraźliwe powodowane przez pasożyty, które to choroby są przedmiotem przepisów chroniących obywateli państwa przyjmującego. Państwa Członkowskie nie wprowadzają nowych bardziej restrykcyjnych przepisów lub praktyk.~~

~~3. Choroby wykryte po wydaniu pierwszego dokumentu pobytowego w drugim Państwie Członkowskim nie uzasadniają odmowy odnowienia dokumentu ani wydalenia z terytorium tego państwa.~~

~~4. Państwo Członkowskie może zażądać badania lekarskiego osób, do których stosuje się niniejszą dyrektywę, w celu poświadczenia, że nie cierpią one na żadną z chorób określonych w ust. 2. Poddawanie takim badaniom lekarskim, które mogą być bezpłatne, nie może być zasadą.~~

Artykuł ~~21~~¹⁹

Rozpatrywanie wniosków i wydawanie dokumentu pobytowego

1. Właściwe organy krajowe ⇒ podejmują decyzję w sprawie wniosku i powiadamiają wnioskodawcę na piśmie najszybciej jak to możliwe, nie później jednak niż w ciągu 90 dni ⇐ ~~rozpatrują wnioski w terminie czterech miesięcy~~ od daty ich złożenia ☒ wniosku ☒.

Jeżeli do wniosku nie dołączono dokumentacji dowodowej, wymienionej w art. ~~15~~¹⁷ i ~~16~~¹⁸, lub w wyjątkowych okolicznościach związanych ze złożonym charakterem sprawy, termin określony w akapicie pierwszym może być przedłużony o okres nie dłuższy niż ~~trzy miesiące~~ ⇒ 30 dni ⇐. W takich przypadkach właściwe organy krajowe powiadamiają o tym wnioskodawcę.

2. Jeżeli warunki przewidziane w art. ~~14~~¹⁶, ~~15~~¹⁷ i ~~16~~¹⁸ są spełnione, wówczas, z zastrzeżeniem przepisów dotyczących porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego i zdrowia publicznego w art. ~~17~~¹⁹ i ~~18~~²⁰, drugie państwo członkowskie wydaje rezydentowi długoterminowemu ☒ UE ☒ dokument pobytowy, który będzie mógł być odnowiony. Jest on odnawiany, na podstawie wniosku, jeżeli jest on wymagany, z chwilą swojego wygaśnięcia ~~dokumentu~~. Drugie państwo członkowskie powiadamia pierwsze państwo członkowskie o swojej decyzji.

3. Drugie państwo członkowskie wydaje członkom rodziny rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ dokumenty pobytowe, które mogą być odnawiane, ważne przez taki okres, jak ☒ okres ważności ☒ dokumentu~~y~~ wydanego~~e~~ rezydentowi długoterminowemu ☒ UE ☒.

↓ nowy

4. Na zasadzie odstępstwa od art. 15 ust. 1 dyrektywy 2003/86/WE przy obliczaniu czasu zamieszkania niezbędnego do uzyskania niezależnego dokumentu pobytowego uwzględnia się okres pobytu w innych państwach członkowskich. Państwa członkowskie mogą wymagać

⁴¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz.U. L 77 z 23.3.2016, s. 1).

dwuletniego okresu legalnego i nieprzerwanego zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego, w którym złożony został wniosek o niezależny dokument pobytowy, bezpośrednio przed złożeniem wniosku o niezależny dokument pobytowy.

↓ 2011/51/UE art. 1, pkt 8
(dostosowany)

Artykuł ~~22~~^{19a}

Zmiany zezwoleń na pobyt rezydentów długoterminowych UE

1. W przypadku gdy zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE zawiera uwagę, o której mowa w art. 8 ust. 4, i gdy, zgodnie ze stosownymi instrumentami międzynarodowymi lub zgodnie z prawem krajowym, odpowiedzialność za ochronę międzynarodową rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒ została przekazana drugiemu państwu członkowskiemu, zanim to państwo członkowskie wydało zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE, o którym mowa w art. 8 ust. 5, drugie państwo członkowskie zwraca się do państwa członkowskiego, które wydało zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE, o dokonanie odpowiedniej zmiany tej uwagi.
2. W przypadku gdy rezydentowi długoterminowemu ☒ UE ☒ przyznano ochronę międzynarodową w drugim państwie członkowskiem, zanim to państwo członkowskie wydało zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE, o którym mowa w art. 8 ust. 5, to państwo członkowskie zwraca się do państwa członkowskiego, które wydało zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE, o dokonanie zmiany ☒ w tym dokumencie ☒ w celu wprowadzenia uwagi, o której mowa w art. 8 ust. 4.
3. W następstwie wniosku, o którym mowa w ust. 1 i 2, państwo członkowskie, które wydało zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE, wydaje zmienione zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE nie później niż trzy miesiące po otrzymaniu wniosku od drugiego państwa członkowskiego.

↓ 2003/109/WE (dostosowany)
⇒ nowy

Artykuł ~~23~~²⁰

Gwarancje proceduralne

1. Każda decyzja o odmowie wydania dokumentu pobytowego zawiera uzasadnienie. O takiej decyzji powiadamia się zainteresowanego obywatela państwa trzeciego zgodnie z procedurami dotyczącymi powiadamiania na mocy odpowiedniego prawa krajowego ☒ przepisów krajowych ☒ . Powiadomienie określa przysługujące środki odwoławcze oraz terminy ~~do~~ ich wniesienia.

Konsekwencje niewydania decyzji w terminie, o którym mowa w art. ~~19~~²¹ ust. 1, określają ~~ustawodawstwo~~ ☒ przepisy ☒ krajowe danego państwa członkowskiego.

2. W przypadku odmowy wydania dokumentu pobytowego, jego cofnięcia lub odmowy odnowienia danej osobie przysługuje prawo do wniesienia środka zaskarżenia w danym państwie członkowskiem.

Artykuł ~~24~~²⁴

Traktowanie zapewnione w drugim państwie członkowskim

1. Natychmiast po otrzymaniu dokumentu pobyтового przewidzianego w art. ~~19~~²¹ w drugim państwie członkowskim rezydenci długoterminowi ☒ UE ☒ ☒ oraz członkowie ich rodzin ☒ korzystają w tym państwie członkowskim z równego traktowania w dziedzinach określonych w art. ~~11~~¹² i zgodnie z warunkami w nim przewidzianymi.

2. Rezydenci długoterminowi ☒ UE ☒ ☒ oraz członkowie ich rodzin ☒ mają dostęp do rynku pracy zgodnie z przepisami ust. 1.

~~Państwa Członkowskie mogą postanowić, że osoby, o których mowa w art. 14 ust. 2 lit. a), mają ograniczony dostęp do zatrudnienia innego niż to, w związku z którym przyznano im zezwolenie na pobyt na warunkach określonych przez ustawodawstwo krajowe w okresie nieprzekraczającym 12 miesięcy.~~

↓ nowy

Państwa członkowskie mogą postanowić, że rezydenci długoterminowi UE i członkowie ich rodzin, którzy wykonują działalność gospodarczą jako pracownicy najemni lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek, informują właściwe organy o wszelkich zmianach pracodawcy lub działalności gospodarczej. Wymóg ten nie narusza prawa zainteresowanych osób do podjęcia i prowadzenia nowej działalności.

↓ 2003/109/WE (dostosowany)
⇒ nowy

Państwa członkowskie mogą określić zgodnie z prawem krajowym warunki, na jakich osoby, o których mowa w art. ~~14~~¹⁶ ust. 2 lit. b) lub c), ☒ oraz członkowie ich rodzin ☒ mogą mieć dostęp do zatrudnienia lub prowadzenia działalności na własny rachunek.

~~3. Natychmiast po otrzymaniu dokumentu pobyтового przewidzianego w art. 19 w drugim Państwie Członkowskim członkowie rodziny rezydenta długoterminowego korzystają w tym Państwie Członkowskim z praw wymienionych w art. 14 dyrektywy 2003/86/WE.~~

Artykuł ~~25~~²²

Cofnięcie dokumentu pobyтового i obowiązek ~~readmisji~~ ☒ ponownego przyjęcia ☒

1. Do czasu, gdy obywatel państwa trzeciego uzyska status rezydenta długoterminowego ☒ UE ☒, drugie państwo członkowskie może zdecydować o odmowie odnowienia lub cofnięciu dokumentu pobyтового ~~oraz zobowiązać daną osobę i członków jej rodziny, zgodnie z procedurami przewidzianymi w prawie krajowym, w tym procedurami dotyczącymi wydalenia, do opuszczenia jego terytorium~~ w następujących przypadkach:

a) ze względów porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego, określonych ☒ o których mowa ☒ w art. ~~17~~¹⁹;

b) gdy warunki przewidziane w art. ~~14~~¹⁶, ~~15~~¹⁷ i ~~16~~¹⁸ przestały być spełniane;

c) ~~gdy obywatel państwa trzeciego nie zamieszkuje legalnie na terytorium danego Państwa Członkowskiego.~~

2. Jeżeli drugie państwo członkowskie przyjmuje jeden z środków określonych w ust. 1, $\Rightarrow$ zobowiązuje ono na daną osobę i członków jej rodziny do udania się na terytorium pierwszego państwa członkowskiego zgodnie z art. 6 ust. 2 dyrektywy 2008/115/WE. $\Leftarrow$ ~~Pierwsze państwo członkowskie niezwłocznie przyjmie $\boxtimes$ z powrotem $\boxtimes$, bez formalności, rezydenta długoterminowego $\boxtimes$ UE $\boxtimes$ i członków jego rodziny. Drugie państwo członkowskie ~~powiadamia~~ $\boxtimes$ informuje $\boxtimes$ pierwsze państwo członkowskie o $\Rightarrow$ zastosowaniu procedury przewidzianej w art. 6 ust. 2 dyrektywy 2008/115/WE $\Leftarrow$ ~~swojej decyzji.~~~~

~~3. Do czasu, gdy obywatel państwa trzeciego otrzyma status rezydenta długoterminowego oraz bez uszczerbku dla obowiązku readmisji określonego w ust. 2, drugie Państwo Członkowskie może podjąć decyzję o wydaleniu z terytorium Unii, zgodnie z art. 12 i na mocy gwarancji w nim określonych, z uwagi na poważne względy porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego.~~

~~W takich przypadkach, podejmując wymienioną decyzję, drugie Państwo Członkowskie zasięga opinii pierwszego Państwa Członkowskiego.~~

~~Jeżeli drugie Państwo Członkowskie podejmuje decyzję o wydaleniu danego obywatela państwa trzeciego, podejmuje ono właściwe środki w celu jej skutecznego wykonania. W takich przypadkach drugie Państwo Członkowskie zapewnia pierwszemu Państwu Członkowskiemu właściwe informacje odnoszące się do wykonania decyzji o wydaleniu.~~

↓ 2011/51/UE art. 1, pkt 9
 $\Rightarrow$ nowy

~~33a. O ile w tym czasie ochrona międzynarodowa nie została cofnięta lub dana osoba mieści się w jednej z kategorii określonych w art. 21 ust. 2 dyrektywy 2004/83/WE2011/95/UE, ~~ust. 3 niniejszego artykułu nie stosuje się do~~ $\Rightarrow$ drugie państwo członkowskie nie odsyła $\Leftarrow$ obywateli państw trzecich, których zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE, wydane przez pierwsze państwo członkowskie, zawiera uwagę, o której mowa w art. 8 ust. 4 niniejszej dyrektywy.~~

Niniejszy ustęp pozostaje bez uszczerbku dla przepisów art. 21 ust. 1 dyrektywy ~~2004/83/WE2011/95/UE.~~

↓ 2003/109/WE (dostosowany)

~~4. Decyzjom o wydaleniu nie może towarzyszyć stały zakaz zamieszkania w przypadkach określonych w ust. 1 lit. b) i c).~~

~~45. Obowiązek readmisji $\boxtimes$ ponownego przyjęcia $\boxtimes$ określony w ust. 2 pozostaje bez uszczerbku dla możliwości przeniesienia się rezydenta długoterminowego $\boxtimes$ UE $\boxtimes$ lub członków jego rodziny do trzeciego państwa członkowskiego.~~

Artykuł ~~262a~~

Uzyskanie statusu rezydenta długoterminowego $\boxtimes$ UE $\boxtimes$ w drugim państwie członkowskim

1. Drugie państwo członkowskie przyznaje $\boxtimes$ rezydentom długoterminowym UE $\boxtimes$, na wniosek osoby zainteresowanej, status, o którym mowa w art. 7, z zastrzeżeniem przepisów art. 3, 4, 5 i 6. Drugie państwo członkowskie informuje o swojej decyzji pierwsze państwo członkowskie.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 4 ust. 1 i 3 drugie państwo członkowskie przyznaje status rezydenta długoterminowego UE obywatelom państw trzecich, którzy – po uzyskaniu prawa pobytu zgodnie z niniejszym rozdziałem – zamieszkiwali legalnie i nieprzerwanie na jego terytorium przez okres trzech lat, bezpośrednio poprzedzający złożenie właściwego wniosku.

3. Drugie państwo członkowskie nie jest zobowiązane do przyznania prawa do pomocy społecznej lub pomocy na pokrycie kosztów utrzymania w trakcie studiów, w tym szkolenia zawodowego, w postaci stypendiów lub kredytów studenckich dla rezydentów długoterminowych UE innych niż pracownicy najemni i osoby prowadzące działalność na własny rachunek, oraz członków ich rodzin, przed ukończeniem pięcioletniego okresu legalnego i nieprzerwanego zamieszkania na jego terytorium.

Drugie państwo członkowskie może podjąć decyzję o przyznaniu prawa do takiej pomocy rezydentom długoterminowym UE przed upływem pięciu lat legalnego i nieprzerwanego zamieszkania, pod warunkiem że zapewnia takie samo traktowanie obywatelom Unii korzystającym z prawa do swobodnego przemieszczania się zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE lub art. 21 TFUE – innym niż pracownicy najemni, osoby prowadzące działalność na własny rachunek lub osoby, które zachowują taki status – członkom ich rodzin, a także obywatelom państw trzecich korzystającym z prawa do swobodnego przemieszczania się równoważnego prawu przysługującemu obywatelom Unii – innym niż pracownicy najemni, osoby prowadzące działalność na własny rachunek lub osoby, które zachowują taki status – na mocy umowy między Unią i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a państwami trzecimi, z drugiej strony, oraz członkom ich rodzin.

4. Na zasadzie odstępstwa od art. 13 ust. 2 i wyłącznie przed upływem pięciu lat legalnego i nieprzerwanego zamieszkania na jego terytorium drugie państwo członkowskie może podjąć decyzję o zakończeniu legalnego pobytu rezydenta długoterminowego UE, który zaprzestał wykonywania pracy najemnej lub działalności na własny rachunek, w przypadku gdy nie posiada on wystarczających środków dla siebie i członków swojej rodziny ani nie posiada pełnego ubezpieczenia zdrowotnego, aby nie stać się nieuzasadnionym obciążeniem dla jego systemu pomocy społecznej.

25. Procedurę ustanowioną w art. 7 stosuje się do przedstawiania i rozpatrywania wniosków o przyznanie statusu rezydenta długoterminowego ☒ UE ☐ w drugim państwie członkowskim. Artykuł 8 stosuje się do wydawania dokumentów pobytowych. W przypadku odrzucenia wniosku stosuje się gwarancje proceduralne przewidziane w art. 10.

ROZDZIAŁ IV

PRZEPISY KOŃCOWE

↓ nowy

Artykuł 27

Dostęp do informacji

1. Państwa członkowskie zapewniają osobom ubiegającym się o zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE łatwy dostęp do informacji na temat
 - (a) dokumentacji dowodowej potrzebnej do złożenia wniosku;
 - (b) warunków uzyskiwania statusu i warunków pobytu mających zastosowanie do obywateli państw trzecich i członków ich rodzin, w tym ich praw i obowiązków oraz gwarancji proceduralnych.
2. W przypadku gdy państwa członkowskie wydają krajowe dokumenty pobytowe zgodnie z art. 14, zapewniają taki sam dostęp do informacji na temat zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE, jaki zapewnia się w odniesieniu do wspomnianych krajowych dokumentów pobytowych.

↓ 2003/109/WE (dostosowany)

Artykuł ~~28~~²⁴

Sprawozdania i klauzula *rendez-vous*

Okresowo i po raz pierwszy nie później niż ~~dnia 23 stycznia 2011 r.~~ ☒ [dwa lata po zakończeniu okresu transpozycji] ☒ Komisja składa sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie ze ~~wykonania~~ stosowania niniejszej dyrektywy w państwach członkowskich i ~~w razie potrzeby~~ proponuje ☒ wszelkie ☒ ~~konieczne~~ zmiany ☒, jakie uzna za konieczne ☒. Pierwszeństwo mają ☒, w stosownych przypadkach, ☒ propozycje zmian dotyczące art. 4, 5, 9, ~~11~~ i ~~12~~ oraz rozdziału III.

↓ nowy

We wspomnianym wyżej sprawozdaniu Komisja szczegółowo ocenia wpływ wymaganego okresu zamieszkania określonego w art. 4 ust. 1 na integrację obywateli państw trzecich, w tym ewentualne korzyści wynikające z skrócenia tego okresu, biorąc pod uwagę między innymi różne czynniki istotne dla integracji obywateli państw trzecich w poszczególnych państwach członkowskich.

↓ 2011/51/UE art. 1, pkt 10
⇒ nowy

Artykuł ~~29~~²⁵

Punkty kontaktowe

Państwa członkowskie wyznaczają punkty kontaktowe odpowiedzialne za przyjmowanie i przekazywanie informacji i dokumentów, o których mowa w art. 8, ~~⇒ 9, ⇐ 1213, 1921, 19a22, 22 25 i 2326.~~

↓ 2003/109/WE (dostosowany)
⇒ nowy

Państwa członkowskie zapewniają właściwą współpracę przy wymianie informacji i dokumentacji, o których mowa w ~~akapicie pierwszym ustępie.~~

Artykuł ~~3026~~

Transpozycja

1. ~~Najpóźniej Do~~ ~~⇒ [...]~~ ~~⇐~~ ~~dnia 23 stycznia 2006 r.~~ państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania ~~niniejszej dyrektywy~~ ☒ art. 1 lit. b), art. 4 ust. 1–3 i 5, art. 5 ust. 2 i 4, art. 7 ust. 1, 2 i 4, art. 8 ust. 3, art. 9 ust. 1 lit. c), ust. 2, 5 i 6, art. 10 ust. 3, art. 11, art. 12 ust. 1 lit. d) i f), ust. 2, 5 i 7, art. 13, art. 14, art. 15, art. 16 ust. 1, art. 17 ust. 1, 2, 4 i 5, art. 18 ust. 1, art. 20, art. 21 ust. 1 i 4, art. 24, art. 25 ust. 1, 2 i 3, art. 26 ust. 2–4, art. 27, art. 28 i art. 29 ☒ i niezwłocznie ☒ przekazują tekst tych przepisów ~~☒ powiadamiają o tym Komisję.~~

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. ☒ Przepisy te zawierają także wskazanie, że w istniejących przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odniesienia do dyrektywy uchylonej niniejszą dyrektywą odczytuje się jako odniesienia do niniejszej dyrektywy. ~~☒ Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.~~ ☒ Sposób dokonywania takiego odniesienia i formułowania takiego wskazania określany jest przez państwa członkowskie. ☒

☒ 2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą. ☒

☒ *Artykuł 31* ☒

☒ **Uchylenie** ☒

☒ Dyrektywa 2003/109/WE, zmieniona dyrektywą wymienioną w załączniku I część A, traci moc ze skutkiem od dnia *[dzień po dacie określonej w art. 30 ust. 1 akapit pierwszy niniejszej dyrektywy]*, bez uszczerbku dla zobowiązań państw członkowskich dotyczących terminu transpozycji dyrektyw do prawa krajowego, określonego w załączniku I część B. ☒

☒ Odesłania do uchylonej dyrektywy odczytuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy, zgodnie z tabelą korelacji znajdującą się w załączniku II.. ☒

Artykuł ~~3227~~

Wejście w życie ☒ i rozpoczęcie stosowania ☒

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie ☒ dwudziestego dnia po jej opublikowaniu ☒ ~~z dniem jej publikacji~~ w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

☒ Art. 1 lit. a), art. 3, art. 4 ust. 4 i 6, art. 5 ust. 1 i 2, art. 6, art. 7 ust. 3, art. 8 ust. 2 i 4–6, art. 9 ust. 1 lit. a) i b), art. 9 ust. 2–4, 7 i 8, art. 10 ust. 1 i 2, art. 12 ust. 1 lit a)–c) i lit. e)–h), art. 12 ust. 3, 5, i 7, art. 13 ust. 1 i 3–9, art. 16 ust. 2–4, art. 17 ust. 2 i 3, art. 18 ust. 2–5, art. 19, art. 20, art. 21 ust. 2 i 3, art. 22, art. 23, art. 25 ust. 3 i 4, art. 26 ust. 1 i 3 stosuje się od dnia [*dzień po dacie określonej w art. 30 ust. 1 akapit pierwszy....*]. ☒

Artykuł ~~33~~²⁸

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich zgodnie z ☒ Traktatami ☒
~~Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską.~~

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*